

Caroline Larsson

Leva Med Döden

Trafikverket

© Caroline Larsson

Utgiven av Trafikverket 2010

Tredje utgåvan

Omslag: Maria Eriksson

Tryck: Intellecta Infolog 2010

ISBN 978-91-88250-56-8

Det drar en skugga utmed murarna i kväll

Den är sval och förtegen

*Du har sett den i ögonvrån förr
när du vandrat dom tomma stegen*

*Du har sett den passera
och göra natten så märklig*

*Du vet att verkligheten
är inte alltid så verklig*

Lars Winnerbäck

Förord

I trafiken händer det alltför ofta att följderna av ett enklare misstag leder till döden. Inga onda avsikter. Inget medvetet risktagande för spänningens skull. Kanske bara bristande planering, en missad nattbuss eller ett lockande förslag från en partysugen och frusen kompis ... ett enkelt misstag.

Konsekvenserna kan bli förödande.

Trafikverket vill tacka Caroline Larsson för att vi får möjlighet att, inom ramen för verksamheten Don't drink and drive och vårt övriga trafiksäkerhetsarbete, sprida boken *Leva med döden*. Vår förhoppning är att den kan väcka en tanke, starta en diskussion och öka insikten hos unga människor om vikten av att alltid välja bort alkohol och droger i trafiken. Vi hoppas att du, efter att ha läst boken, bestämmer dig för att:

- aldrig köra onykter
- aldrig åka med en onykter förare
- våga hindra någon som tänker köra påverkad

Mer information finns på www.trafikverket.se/ddd.

Juni 2010

Trafikverket

Inledning

Den här boken är ett resultat av mitt projektarbete som jag började med sommaren 2005, samma år som jag skulle fylla 19 år.

Jag ville skriva om något som påverkar ungdomar. Jag hade hört och sett mycket av don't drink and drive-projektet, så efter lite funderingar bestämde jag att boken skulle handla om en rattfylleriolycka. Jag ville få många att förstå hur fel det är och hur många man verkligen förstör livet för.

Det krävdes mycket planering, tankekartor och upplägg av de olika karaktärerna i boken. Jag valde att skriva utifrån förövarens perspektiv, jag kände att den vinkeln kanske kan påverka på ett annorlunda sätt än om jag hade skrivit utifrån offrets perspektiv.

Hela historien är fantasi. Det har krävts mycket resarcharbete för att den skulle bli trovärdig. Jag har även fått jobba med mig själv och mitt skrivande.

Jag vill tacka alla som hjälpt mig, alla som lagt ner tid och kraft på intervjuer. Tack alla ni som öppnat er och berättat om liknande olyckor där ni förlorat en familjemedlem eller vän. Utan er hade känslorna i boken inte blivit lika verkliga.

Jag hoppas att alla ni som läser boken ska få samma känsla som jag fick när jag skrev den, och att ni gör allt ni kan för att sätta stopp för detta onödiga lidande.

Maj 2007

Caroline Larsson

Leva och låta dö

Bildäcken vrålade i den kalla natten och fick håret på armarna att resa sig, däckspåren etsades fast i den blågrå asfalten och blodet som rann på gatan bildade röda fåror längs trottoarkanten. Den sargade kroppen som nyss flugit över framrutan på den svarta Saaben låg hopknölad i en hög längre bort.

Jag satt framåtlutad med ögonen i totalt mörker, allt var svart och det ekade i öronen. Skriken, de förtvivlade skriken virvlade runt och smärtade i mitt huvud. Alla mina sinnen var på helspänn men jag kunde bara vagt ana den svarta gestalten liggandes i en hög igenom backspegeln. Mina andetag ökade i takt med pulsen och jag kände mig totalt tom, vad hade jag gjort...

Det är lördagskväll och festandet är i full gång bland många ungdomar, krogen är målet och den kalla höstkvällen är fylld av technomusik och glada ungdomar som skålar med varandra.

Jag är en av dem, det är hemma hos mig vi ska starta. Mamma och pappa har rest till Danmark på kortvisit för att hälsa på min moster i Köpenhamn. Jag tog självklart tillfället i akt och ringde de allra närmaste vännerna och föreslog förfest.

Jag har jobbat flera helger i rad på caféet nere vid kyrkan och knappt haft tid med mig själv eller mina vänner, men pengar är man tvungen att ha, det hade blivit mitt tankesätt efter studenten.

De tre år jag hade gått på Samhällsprogrammet gick fort

men jag kunde inte riktigt bestämma mig för vad jag skulle bli. Tur att jag hade en väldigt snäll granne som ordnade jobb åt mig. Tankarna virvlar iväg och jag rycker till av ett pipande ljud som fortsätter i någon slags tango, mobilen vibrerar på köksbordet och jag läser snabbt av displayen, "Jonas ringer".

Jonas är min närmaste kompis, han är rolig men framförallt väldigt snäll. Han ska dyka upp vid 8-tiden med lite saft från Systemet som han så glatt uttryckte det. Jag borstar snabbt igenom mitt långa ljusbruna hår och lägger på sista lagret av mascaran, jag ler mot min spegelbild och känner mig totalt harmonisk och på ett mycket bra festhumör. Jag drar på mig den alldeles för tajta jeanskjolen med strass på fickorna och det svarta linnet från HM. Det sitter perfekt, även om jag får dra lite i jeanskjolen för att den inte ska bli alltför kort. Men vill man vara fin får man lida pin.

Ringklockan på ytterdörren plingar den vanliga melodin och jag trippar ner för trappan, jag kikar igenom fönstret ut mot gården och ser ett gäng stå och huttra i kylan. Himlen har blivit mörk och solen har gått ner för länge sedan, frosten biter sig fast på trädkronorna och i gräset, det är verkligen en fin höstkväll.

Jag vänder mig om och kikar runt i vardagsrummet, chipsen och dippen står framme och brasan är tänd. Braskaminen hade verkligen gjort underverk i villan när pappa satte in den, han hade slitit dag och natt för att få den färdig till min födelsedag. Där hade jag suttit flera nätter och bara stirrat in i lågorna, det fick mig att komma till ro.

Ringklockans melodi fortsätter med ettriga tryck och jag tar långa kliv fram till dörren och öppnar. Där står de, mina vänner, de skrattar och kramar mig omvartannat. Det var länge sen vi hade setts allihopa, några studerade i andra städer eller

hade varit på resa utomlands. Men nu är alla samlade i mitt hus och vi ska ha världens bästa kväll.

Emma och Anna berömmar mammas val av gardiner och möbler, allt matchar och är från de allra dyraste affärerna. Hon är en riktig snobb kunde jag ofta tycka, bara det finaste passar henne och hennes familj. Men inte är vi rika för det, som många säkert tror, nej vi har vanlig Svenssonekonomi. Mamma som lärarinna och pappa som vaktmästare, inga överklasslöner direkt.

Men visst har vi det fint, jag har alltid njutit när jag kommit ner från mitt rum på övervåningen för att äta frukost, jag kunde stå i flera minuter och bara stirra på den varma inredningen som log så välkomnande emot mig.

När många av mina vänner flyttade hemifrån frågade de alltid mig om det var dags för mig också, men jag vill inte, jag trivs så bra med mina föräldrar och den ständiga tryggheten. De brukar oftast skratta åt mig, men det glider av mig som olja och försvinner lika fort som det kommit.

Plötsligt kommer Jonas inspringande igenom ytterdörren med en visselpipa i högsta hugg, hans blonda kalufs är spretig och hans pupiller är stora och svarta. Han raglar framåt och blåser i visselpipan, han har en grön systemetpåse i handen som ser halvfull ut.

Alla skrattar åt hans onyktra uppförande medan jag rusar fram och kramar om honom, jag viskar några ord i hans öra och han börjar fnissa.

– Nej, nej, jag har inte druckit för mycket, haha!

Den skrattande kören fortsätter och jag leder Jonas fram till soffan och tar påsen ur handen på honom. Jag kikar ner i påsen och ser min X-cider ligga där huller om buller med öppnade Carlsbergöl, det är hans favorit.

Jag ser ner på Jonas där han halvligger i soffan och visslar, det räcker nog för hans del om han överhuvudtaget ska bli insläppt av vakterna på krogen senare. Jag avvaktar några sekunder och fortsätter sedan in i köket där Camilla och Sanne sitter.

– Han är allt bra full va? fnittrar Sanne och ler med hela ansiktet. Hennes rödprickiga näsa studsar upp och ner och hon petar med fingret på ett av bordsunderläggen.

Jag nickar och siktar in mig på den översta kökslådan, drar ut den och fiskar upp en silvrig kapsylöppnare. Med ivriga tag åker kapsylen av och jag tar giriga klunkar av den 4,5-procentiga cidern. Wasabi/lemonsmaken är ljuvlig i min mun och jag sveper det sista av drycken.

– Du kanske ska coola ner lite så du inte blir som Jonas, säger Camilla och skrattar, samtidigt som hon själv tömmer sitt glas med vodka och Fanta. Jag skrattar hårt åt henne och vandrar sedan vidare mot de andra. Mina fyra cider tar snabbt slut och jag känner mig avslappnad och redo för nästa drag. Alla är på bra humör och lagom onyktra, precis lagom för en ordentlig krogrunda.

Klockan har tickat mot 22.00 och ute har det blåst upp ganska kraftigt, trädgrenarna skrapar mot fönsterrutan och påminner om en skräckfilm. Löven virvlar ute på gatan och det har blivit bra mycket kallare än tidigare på kvällen.

Jonas ligger och sover på soffan och är nästan grön i ansiktet, jag hade ställt en stor röd hink vid soffkanten för hjälpsamhetens skull. Jag visste själv att när han vaknade skulle illamåendet svämma över honom, jag hade själv lyckats med samma sak för något år sedan.

Vi bestämmer oss för att lämna Jonas kvar. Mamma och pappa skulle ändå inte dyka upp förrän imorgon eftermiddag och då borde jag ha hunnit få hem Jonas och röjt upp.

Sanne och Camilla är först med att dra på sig sina ytterkläder, de har båda likadana svarta jackor med päls på luvan. Jag däremot har en längre variant i brunt. Anna och Emma är snabbt efter oss medan vi kliver ut i höstmörkret. Jag låser dörren om oss och vi traskar ner för den grusade gången till staketet som delar tomten från vägbanan.

Vi huttrar alla fem och det virvlar varm rök från våra röda munnar, min svarta Saab står parkerad på garageuppfarten, jag hade haft så bråttom tidigare under dagen och inte orkat ställa in den. Saaben blänker svart i mörkret, som en diamant står den där nästan självlysande. Jag hade köpt den av någon kille från Blocket för 25 000 kr dagen efter att mitt efterlängttade körkort hade tilldelats mig. Alla hade varit så stolta över mig och allra stoltast var nog jag.

Vinden viner i våra ansikten när vi står utanför staketet och betraktar min pärla, det är drygt 1 km till stan och krogen, buss nr 21 har slutat gå och man är tvungen att antingen cykla eller traska för att komma till krogen.

Jag känner mig lite vinglig på benen där jag står och börjar putta på Camilla för att hon ska röra sig framåt, min korta kjol åker upp och jag drar febrilt i den.

– Hörru, vi ska inte ta bilen då? Påpekar Camilla medan hon vänder på huvudet åt mig.

– Nä, vadå bilen? Jag har ju druckit.

– Ja, men bara 4 cider va? Du som tål alkohol så bra!

De andra stirrar på mig och börjar skratta.

– Ja, vafan vi tar bilen, får Emma fram och ser spänt på mig.

Tankarna snurrar runt i mitt huvud, vadå bilen? Jag har ju druckit, eller alkoholen kanske har försvunnit, för inte känner jag mig så full eller?

– Kom igen nu! Det är så svinigt kallt och vi måste ju gå ut på krogen, du som gjort dig så fin med kjolen och linnet. Tänk så mycket fina ragg du kommer få!

Jag stirrar på Camilla och börjar sedan fnissa åt hennes framfusiga sätt att förklara sina åsikter.

– Aja, vi tar väl bilen då. Men inte ett ord till någon, förstår ni det?

Alla nickar och vi tummar på hemligheten. Jag drar upp nycklarna och larmar av bilen.

– Hoppa in då fjollor, skrattar jag och öppnar förardörren.

Polisen brukar aldrig vara ute och åka, jag har knappt druckit heller så visst kan jag köra, bara en liten bit. Jag klarar det här! Jag tar ett djupt andetag och stirrar ut i mörkret innan jag hoppar in i bilen och vrider om startnyckeln.

Utanför Statoil mitt i stan står en liten gestalt med uppdragen luva och stora svarta vantar. Hennes ljusa hårslingor blåser i ansiktet och hon tittar på klockan. Det var mjölk och en påse godis hennes mamma hade önskat av henne när hon bad sin dotter att handla till lördagskvällen, självklart kunde hon få en tjuga för besväret. Kallt som fan hade hon tyckt det varit men hon brukade ofta gå med på de små tjänsterna hennes mamma ibland bad henne om. Hon var ju faktiskt i fullt bestyr med att laga mat inför morgondagens middagsbjudning, så lite kunde hon väl ställa upp med och det var faktiskt sant.

Den lilla gestalten kliver in på Statoil och ser sig omkring, hon drar ner luvan och skakar på sitt ljusa huvud. Det smala söta ansiktet ler åt butiksbiträdet som glatt svarar hej tillbaka. Hon beger sig till kyldisken och plockar åt sig två liter lätt-

mjölk, svänger sedan om mot godishyllan och rycker ner en ”Salt och blandat”, hennes favorit.

Hon plockar fram de knöliga sedlarna ur bakficka och ger till butiksbiträdet. Hon får en påse till varorna och vinkar sedan hejdå för att bege sig hemåt, hem till värmen.

Hon drar upp luvan över huvudet igen och traskar vidare förbi sin högstadieskola och det närliggande dagiset, hon sliter i godispåsen och det vattnas i hennes mun.

Kylan stretar sig in under jackan och den lilla gestalten kurar ihop sig, hon längtar hem till värmen nu och till sin mamma. Det är bara de kvar, de har varandra och det räcker bra. Någon pappa vill hon inte ens veta av, så som han verkar ha betett sig mot mamma.

Tur att de flyttade ifrån staden och började om på nytt. Uppväxten har varit lugn och stilla, med en visserligen krävande mamma ibland, men lika underbar för det. Ett underbart liv, bara de två.

Hon fortsätter och korsar ett övergångsställe, hon ser något svart röra sig längre bort på gatan, något stort. Hon kisar mot gatlyktorna och fortsätter traska över. Hon hinner inte mer än att plocka fram en ny godis, en med mycket salt, då hon träffas av en fruktansvärd smäll som får hennes själ att darra. Fallet som slutar långt bort känns inte, hon är redan så avdomnad och fylld av smärta. Hennes medvetande avmattas och hon ser gatlyktorna glimma innan hon försvinner iväg för att aldrig mer återvända till livet igen.

Musiken dundrar i bilen, E-Type är vår favorit och skivan finns alltid tillgänglig i handskfacket. Jag sträcker på mig och kän-

ner mig oövervinnelig, visst går det bra att köra, vi är nästan framme nu. De andra tjejerna sjunger med till musiken, det låter som en ostämnd fiol och jag skrattar gått åt dem.

Vi kör förbi Statoil på vänster sida och snart kommer nattklubben "Aurora" att synas i hörnet längre fram. Det är min favoritklubb, alltid fylld med roligt folk, underbara människor som dansar nätterna långa.

– Nu är vi snart framme brudar, skriker jag för att överrösta musiken.

– Jaaaaaaa! skriker tjejerna i kör och gör tummen upp.

Vi kan pusta ut nu, inga snutar och nu ska vi dansa loss! Jag vänder mig om mot mina vänner i baksätet och ser inte att jag samtidigt korsar ett obevakat övergångsställe.

Det hela går på bara en sekund, inte ens det. När huvudet snurrar tillbaka mot vägbanan är det för sent, smällen bedövar hela min kropp och det känns som om tiden stannar upp. Skriken från baksätet dånar när kroppen slungas upp mot rutan och upp i luften. Blodet rinner på bilrutorna och min fot darrar stenhårt på bromsen.

Den ekande tystnaden av ett liv som just förspillts gör mig illamående och det bränner under min hud. Jag vet inte hur länge jag sitter där men när det blinkande blåljuset etsat sig in under mina ögonhinnor förstår jag verkligen allvaret.

Det behövs en förklaring, men det finns ingen

Jag vaknar upp som ur en dröm av ett irriterande ljud vid vänster öra, ögonlocken känns tunga när jag pressar upp dem för att se.

Utanför den immiga förarrutan står en man i uniform och ser med stränga ögon på mig. Jag rör på min stela kropp, försöker stretcha min nacke och mina armar. Jag slår en blick mot backspeglarna men ser ingenting, bilen är tom, gatan bakom är tom, kanske har jag drömt?

Mannen i uniform knacker hårdare på rutan och ropar något. Jag vägrar röra på mig och sitter alldeles stilla, bilen är min trygghet, jag vill inte ut i det okända. Alla dessa tankar, vad har egentligen hänt? Jag minns inte mycket, men det gnager oroande i maggropen.

Plötsligt rycks bildörren upp och mannen i uniform, som jag sedan uppfattade var polis står synlig. Han hukar på knä och lägger handen på min arm.

– Hur mår du? Är du skadad?

Jag får inte fram ett ord, jag vet inte ens vad jag skulle säga om jag hade fått fram något. Vad är rätt ordval i en sådan här situation?

Jag skakar istället på huvudet och försöker fästa blicken vid något för att stilla mina tårar som rinner nedför kinderna, plötsligt upptäcker jag hur mycket jag skakar, jag är livrädd.

Polismannen ropar på någon, en ambulansman träder fram och undersöker min rygg och nacke, känner på min puls.

Han nickar och försvinner sedan från min synvinkel.

Du verkar må fysiskt bra, men du är chockad. Jag skulle vilja be dig att blåsa i den här så får du åka med till sjukhuset sen för vidare undersökning.

Jag förstår inte riktigt vad han menar, vad ska jag blåsa i?

Polismannen håller fram en fyrkantig sak med en display och slang på.

– Blås här! säger han med bestämd ton och pekar på slangen.

Okej, tänker jag och blåser. Jag förstår inte vad det skulle vara bra för. Min kropp skakar fortfarande och det blir stötvis utblåsningar i slangen. Det piper från displayen, polismannen suckar och fäster sedan blicken mot mig.

– Du har blåst positivt i det här sållningsinstrumentet. Du får göra vidare undersökning nere på sjukhuset.

Orden är som tuggummi i min hjärna, jag vet inte om jag ska skratta eller gråta. Blåst positivt! Minnet kommer snabbt tillbaka och jag ser den sargade kroppen kastas mot bilrutan igen. Jag skriker rakt ut och pressar mig igenom bildörren, polismannen stoppar mig med hårda armar. När jag kommer ut ur bilen ser jag massor utav människor, en ambulans blinkar åt höger och på marken syns spår av blodrester. Mina vänner som alla hade åkt med i bilen sitter på en rad på trottoarkanten inlindade i filter. De ser på mig med avsmak i blicken, precis som allt bara var mitt fel.

Tårarna forsar ner för mina kinder och bildar djupa veck, jag hostar och skriker tills rösten försvinner. Kroppen förvandlades till en tung orörlig gegga och jag segnar ner på marken. Polismannen lyfter snabbt upp mig och hjälper mig vidare till polisbilen som står slarvigt parkerad på trottoaren.

Han öppnar passagerardörren och lägger en hand på mitt huvud samtidigt som han för in min utmattade kropp i bilen. Dörren slår igen med en smäll och allt blir tyst igen.

Jag håller andan och räknar snabbt till tio, det kan inte vara sant, det här händer inte mig. Jag ser mig hjälplöst omkring och inser att jag är mitt uppe i verkligheten, något som jag själv skapat. Aldrig i mina vildaste drömmar kunde jag se detta scenario framför mig.

Mina tankar börjar sakta nysta upp det ihoprullade garnnystanet som blockerar hjärnan. Vem körde jag egentligen på? Klarade den sig?

Blodresterna på marken gör sig synliga och jag blundar snabbt för att slippa se.

Bildörren rycks upp på nytt, jag börjar darra igen. Tänderna gnisslar mot varandra.

– Herregud, får jag fram med ynkelig röst.

Polismannen vänder på huvudet och ser på mig, sedan vänder han sig tillbaka och sätter i startnyckeln. Vi lämnar platsen, brottsplatsen där jag är gärningsmannen.

Vi passerar "Aurora" där kvällen skulle ha slutat i skratt och roliga skämt. Några unga killar står ute och röker, de kollar nyfiket efter polisbilen. Jag sjunker ner i sätet, vill inte synas.

– Vi åker till sjukhuset nu, du ska undersökas ifall du skadade dig i krocken. Polismannen ser inte ens åt mig när han med bestämd ton berättar vart färdan är på väg.

– Okej... ehm, vem var det som jag körde på? Säger jag med ännu ynkeligare röst än tidigare. Jag ser ut igenom fönstret och väntar på min dom.

– Det var en ung tjej. Hon är död, hon avled på plats. Vi vet inte så mycket än, teknikerna jobbar på det.

Det känns som hela himlen trycks ner mot mig, mitt bröst känns tungt och hårt. Ett dovt brus växer starkare i mina öron, allt är som i dimma.

Jag försöker lossa lite på bältet, behöver mer luft.

När vi svänger vänster in mot sjukhusparkeringen svartnar allting, världen stängs av och mina sinnen bryts ner. Kroppen faller ihop över sätet och ligger orörlig.

I ett mörkt hus sitter en kvinna vid sitt köksbord och läser en tidning. Kvinnan tittar fram och tillbaka på klockan och ser orolig ut. Det var över två timmar sedan hon bad sin dotter gå iväg till Statoil för att inhandla det hon bett om, två liter lättmjölk och godis.

Kvinnan är smal och tunn, hennes toviga gråsprängda hår sitter uppsatt med en stram knut i nacken. Rynkorna som syns under ögonen tyder på ett stressat liv. Det doftar gott ur ugnen där det tidigare lagats mat för hela slanten, imorgon ska hon ha en middagsbjudning för sina arbetskamrater.

Plötsligt hör hon steg på grusuppfarten, kvinnan kastar sig mot fönstret och kikar ut. Hon hoppas med hela sitt hjärta att det ska vara hennes underbara lilla dotter som går där. Kvinnan kisar för att se ut i den mörka natten, hon ser en skugga som rör sig mot ytterdörren.

Kvinnan låser upp dörren och ropar: Sara!

Men hon möts inte av en glad dotter som längtar efter sin mamma, utan av två uniformerade poliser.

– Godkväll, förlåt att vi stör så här sent. Är det du som är Eva Lanner?

Kvinnan förstår att något är gale, en iskall ilning kryper genom kroppen.

– Ja, det är jag. Vad är det som har hänt? Är det Sara?

Polismännen ser sorgsna ut och ber att få kliva på. De inser båda att kvinnan behöver sitta ner innan de berättar vad som hänt.

Hon föser in poliserna i värmen och de ser sig omkring. En liten lampa är tänd på köksbordet, en tidning ligger uppslagen. Annars är allt mörkt och tyst.

Den ena polisen känner sig illa till mods och sväljer några gånger. Det är lika svårt varje gång.

– Fru Lanner vill ni sitta ner, han pekar på en pinnstol innanför ytterdörren. Hon nickar och sätter sig. Polis mannen harklar sig och fortsätter tala.

– Jo, jag kommer med dåliga nyheter. Din dotter Sara har omkommit i en trafikolycka.

Kvinnan säger inte ett ord. Hennes händer ligger knäppta i knäet, precis som om hon bad en bön. En tår rinner längs kinden, hennes läppar är sammanbitna av vrede.

– Vadå menar du? Hur skulle hon ha kunnat bli påkörd? Hon skulle bara gå till Statoil och handla? Det måste vara ett missförstånd?

– Vi vet inte så mycket än. Poliserna tittar på varandra.

– Jag vill se henne, min Sara. Jag måste få se henne! Det kan inte vara sant. Kvinnans röst är darrig men bestämd. Hon reser på sig och drar på sig sina ytterkläder, plockar fram nycklarna till huset.

– Vi måste åka nu! Jag måste få träffa Sara. Hon kan inte vara död. Det kan inte vara sant! Hon granskar polis mannen som knappar på sin mobiltelefon.

– Ja, det går bra. Säger den andra polis mannen medan han försöker hjälpa kvinnan med jackan.

Eva nickar och öppnar ytterdörren, polis männen är snabbt efter och försöker hålla upp dörren åt henne. Ute är det kyligt,

höstlöven virvlar omkring. Klockan har tickat långt över midnatt och den frostbitna marken knarrar under skorna.

– Hallå är du vaken? Hur mår du?

Jag ser mig yrvaket omkring, vita väggar cirkulerar runt omkring mig. En tant med runda glasögon står böjd över mig och ler med sina stora röda läppar.

– Vad skönt att du har vaknat. Du är i chocktillstånd och du kommer att stanna kvar här i natt.

Jag nickar och sluter ögonen. Här känner jag mig trygg, här kan jag försöka glömma allt som hänt. Jag hör hur tanten tassar iväg för att prata med någon. Mina ögon öppnar sig sakta av ren nyfikenhet, där står polismannen.

Han tittar inte åt mitt håll, utan hans blick är fäst på tanten som är sjuksyster. De viskar ord som inte når mina öron och hon lämnar salen. Polismannen vänder sig emot mig och håller upp handen i en gest av avsked.

– Jag går nu, men vi kommer säkert att ses igen! Polismannen vänder på klacken och dörren åker igen. Nu är jag alldeles ensam, ensam med mitt samvete.

Tankarna börjar bygga upp nya banor i huvudet, hade jag verkligen kört ihjäl en liten tjej? Vad ska mamma och pappa säga? Var är mina kompisar? Jag känner mig ensamast i världen, det finns så många som borde vara här nu. Varför ställer ingen upp för mig?

Tårarna kommer igen, som floder på kinderna. Jag som inte trodde jag kunde gråta en enda tår till.

Dörren skjuts upp och in kommer en man i vit rock.

– Hej Lina! Hur mår du? Jag heter doktor Lars och jag ska undersöka dig så du inte har fått några skador.

Jag nickar igen, vågar inte svara någon. Min röst håller inte för det, jag skulle bara börja gråta.

Doktorn går fram till sängen och ber mig sitta upp. Han känner över axlar, rygg och nacke efter något som kan tyda på skada. Doktorn lyser i mina ögon med något som ser ut som en liten penna.

– Det verkar vara bra Lina, du är lite stel men inget tyder på att du skadat dig. Har du ont någonstans?

Jag skakar på huvudet, inser att jag måste få fram något att säga.

– Jag känner mig yr och illamående, mumlar jag och tårarna blir synliga i ögonvrån. Jag känner mig både psykiskt och fysiskt förstörd, som om jag aldrig kommer att bli mig själv igen.

Doktorn nickar och klappar mig på axeln. Det ordnar sig ska du se. Du kommer att få prata med en psykolog. Men först behöver jag ta ett blodprov på dig, det är en rutinkontroll från polisens sida.

Jag nickar sakta och doktorn försvinner och in kommer en sjuksyster med en liten rullvagn. Hon ber mig att sitta upp och förbereda inför sticket i fingret. Sjuksystemen är lång och blond, hennes perfekt filade naglar plockar lätt bland de plastiga materialen och nålen.

På några sekunder är det över och kvar på mitt bultande finger syns en bloddroppe, den täcks snabbt över med ett litet brunt plåster.

Så nu var det klart, så bra det gick! Säger hon och ler med sitt Stomatolleende. Jag svarar inte utan lägger mig ner igen. Sjuksystemen lämnar rummet trippande på tå precis som om jag låg och sov. Dörren skjuts på nytt igen och det tomma

sjukhusrummet känns kallt. Jag vill inte vara här längre, jag vill åka hem.

Jag är trött på alla människor som springer ut och in, ställer frågor och försöker vara så snälla. De ska inte vara snälla, de borde skälla på mig, jag har dödat en människa...

Eva Lanner möts av stora gråa byggnader, det är sjukhuset. Polismännen kliver ur bilen, den ena pratar i en mobiltelefon. Hon ser sig om, huttrar i kylan. Det är tomt på parkeringen, inte en människa någonstans. De parkerade bilarna ser svarta och otäcka ut.

Hon försöker fästa blicken på något för att samla tankarna som rusar runt i hennes huvud. Hon kan inte fokusera, ögonen irrar runt.

– Kom med här Eva. Polismannen tar henne om axlarna och de går tillsammans mot byggnaden.

De rundar ett hörn, en man kommer emot dem. Han ser rödgråten och sorgsen ut, Eva förstår att han förmodligen kommit från akutintaget där de just passerat. Hon fäster ögonen på mannen några sekunder innan han försvinner utom synhåll.

Eva och polismännen stannar framför en dörr. Det finns ingen skylt utan en liten knapp där det står signal och en dosa där man kan slå in sin kod.

Den ena polisen trycker på signalknappen. Det hörs ingenting. Efter en liten stund kommer en man och öppnar dörren. Han är smal och ganska kort, han har blå ögon och gråsprängt hår. Han har svarta byxor och en svart skjorta.

– Hej, jag heter Anders Larsson. Jag är sjukhuspräst.

Eva ser på honom, nickar. De går in tillsammans och Anders visar var de kan sitta.

Polismännen ger sig av och lämnar Eva och Anders ensamma. De sitter i ett rum med ett bord, några stolar och en soffa i trä. En vacker tavla hänger på väggen, föreställer en solnedgång. De säger ingenting, utan sitter tysta. Anders lägger sin hand på Evas, hjälper till med sorgen.

– Jag förstår inte. Det är helt ofattbart...

Anders skakar på huvudet.

– Hon skulle bara gå och handla...

Sen kommer polisen och ringer på dörren.

Varför Sara? Varför blev hon påkörd? Vem körde på henne?

– Ja, det är svårt. Jag vet lika lite som du. Det är fruktansvärt.

Eva nickar. Låter tårarna rinna. Anders reser sakta på sig, hämtar några servetter som han ger till henne. Hon torkar tårarna.

De sitter tysta en bra stund, innan Eva till slut frågar.

– Får jag se Sara?

Anders nickar, berättar att de har satt på en kompress på en sida av ansiktet för att det var mycket skadat där.

De reser på sig, Anders håller Evas hand. I ett rum bredvid, ett andaktsrum, finns Sara. Anders öppnar försiktigt dörren, flyttar handen runt Evas axlar.

Eva stannar upp, kikar in i rummet. Sakta går hon in med Anders som fortfarande håller runt hennes axlar.

Sara ligger på en sjukhussäng, hennes kropp är täckt av ett vitt lakan, det ser ut som om hon sover. Hennes läppar saknar färg och ögonen är slutna. Blånader pryder hennes huvud och kind, det tog mycket stryk vid olyckan.

Huvudet ligger lite lutat mot kudden, man kan knappt se kompressen.

På ett litet altare står det tända ljus. Det är väldigt vackert mitt i allt ont.

Eva går nära, lägger sitt huvud mot Saras bröst. Vill känna andningen, vill få henne levande igen.

Länge, länge betraktar hon sin underbara dotter. Smeker hennes kind, viskar ömma ord. Hon kysser hennes panna och vänder sig om, mot utgången.

Eva viskar – ”Jag älskar dig min underbara Sara”! Hon går sedan ut igenom dörren, ut mot ett liv i sorg. Det finns inget hat kvar längre.

Hennes dotter är en ängel nu, hon behövs uppe i himlen.

Jag vaknar upp av en svag knackning, mina ögon vandrar omkring i rummet. Fortfarande kvar på sjukhuset. Jag vänder huvudet mot dörren, min röst är hes när jag ropar kom in.

Jag tror aldrig jag blivit så lättad och glad av att se mina föräldrar. Med snabba kliv är jag framme vid dörren och kastar mig i deras armar.

– Åh mamma och pappa. Ni är här, äntligen!

Valter och Roseana ser slitna ut. Valter har svart kostym, slipsen hänger på sned och hans hår är rufsigt. Roseana har jeans och svart kavaj. Hennes mörka hår ser tovtigt och ovårdat ut där det hänger över hennes smala axlar.

– Lina, vad har du gjort? Pappas röst är sträng.

Jag ser med ledsna ögon upp mot pappa, han som alltid varit min förebild. Han hatar mig.

Tårarna bränner i ögonen. Mamma ser inte åt mig där hon står i dörröppningen, hon skäms. De skäms för mig. De har en mördare till dotter, det är klart att de skäms.

Jag vänder mig om, känner deras blickar i ryggen. Min kropp förflyttar sig självmant mot sängen där den placerar sig. Täcket svämmar över mig och jag borrar ner mig i kudden, försöker försvinna.

– Snälla Lina vad har du ställt till med? Hur kunde du göra såhär mot oss?

– Mot er? Vafan menar ni med det? Det brister för mig och mina skällsord ekar i rummet. En doktor kikar in igenom dörren och ber oss sänka tonläget lite. Jag tappar totalt kontrollen, kudden som jag tidigare vilat mitt huvud på dundrar igenom rummet och träffar doktorn i ansiktet. Han backar bakåt och ropar något ohörbart.

In kliver en annan doktor, han ser sträng ut. Han försöker lugna ner mig, håller om mina axlar.

All chock, smärta och sorg vrider sig i min kropp, jag blir stark. Vill bara bråka och skrika. Svordomarna väller ut ur min mun. Mamma och pappa ser besvikna ut, de lämnar rummet.

– Nu lugnar du ner dig! Annars måste jag kalla på polisen. Lagg dig ner nu och försök slappna av så ska du få något lugnande snart. Okej?

Jag inser mitt misstag och lugnar mig.

Doktorn nickar mot sängen och jag lägger mig ner. Det snurrar i huvudet, jag mår illa. Illamåendet stegras och till slut väller spyorna ut ur mig. Golvet träffas och jag hulkar så kroppen skälver.

Doktor Lars tågar in i rummet med stomatolsköterskan efter sig. Han sätter sig på sängkanten medan systemen torkar upp från golvet.

– Du behöver vila Lina och äta ordentligt. Du ska få något lugnande och sedan vila en stund. Jag vet att du har gått

igenom en svår upplevelse och behöver lugn och ro. Därför har vi bestämt att du får åka hem med din familj, så får polisen kontakta dig i ditt hem.

Lars ser bekymrad ut och talar hela tiden med lugn röst.

Jag har pratat med dem och det verkar vara bäst för alla.

Jag suckar av lättnad. Äntligen får jag åka hem, glömma allt det hemska. Jag nickar och tackar, vänder mig om för att plocka åt mig mina kläder. Doktorn nickar tillbaka.

Alla försvinner ut ur rummet och jag tar på mig kläderna, de är fuktiga och det känns äckligt att dra på sig dem.

Jag går fram till handfatet borta i rummet och sköljer av mitt ansikte, jag känner mig fri. Äntligen ska allting bli bra!

Korridoren är tom när jag kliver ut, i receptionen möts jag av doktor Lars. Jag får några papper och säger sedan adjö.

Solen har gått upp, det är en ny dag. Regnet torkas bort från marken men kylan är fortfarande bitande. Men det är ett underbart höstväder.

Jag torkar mig runt munnen, läpparna är torra och halsen bränner. Jag luktar gamla spyor lång väg.

Mina föräldrar finns ingenstans, jag trodde faktiskt de skulle vänta ute på parkeringen. De behöver väl all frisk luft de kan få efter denna pärs.

Men ingen mamma eller pappa väntar på parkeringen, deras silverfärgade Audi finns ingenstans.

Polismannen som skjutsade mig till sjukhuset sitter i sin bil längre bort. Jag går fram till bilen och knackar på rutan. Han rycker förvånat till och öppnar dörren.

– Vet du var mina föräldrar är? Jag tittar frågande på polismannen och väntar på svar.

– Ingen aning. De har kanske åkt hem? Jag såg en bil åka härifrån för några minuter sen, kanske var det de?

Besvikelsen som trycker gör ont, det är som om någon sticker en kniv i mitt hjärta och vrider om.

– Skulle du kunna skjutsa hem mig? Tankarna snurrar i mitt huvud. Jag vill egentligen inte, men jag orkar inget annat.

Polismannen nickar och öppnar dörren till baksätet. Han visar med handen och jag hoppar in.

Polisbilen känns fuktig och trång, ångesten kryper i skinnet. Förra åkturen ledde till ångestattack och besök på sjukhuset. Jag hoppas jag klarar det här nu, vill inte svimma igen.

Vi passerar järnvägs korsningen och busshållplatsen. Där har jag stått flera gånger och väntat på Jonas när han varit och hälsat på sin förra flickvän. Eftersom jag tog körkort först av alla blev jag ”chaffis-Lina” som skjutsade och hämtade dygnet runt. Jag brukade alltid skratta gott åt alla fyllesamtal där de bad om skjuts. Men nu är det inte lika roligt längre, jag har inget körkort kvar och en människas död på mitt samvete.

Blir det fängelse? Skulle väl vara lika bra, finns inget här för mig. Min familj har svikit mig och mina vänner hör inte av sig.

Polisbilen svänger in mot vårt bostadsområde, jag visar vilken väg han ska åka.

Vi är framme vid huset, samvetet gnager. En orolig känsla finns i magen, tänk att kvällen skulle sluta så här. Jag ser mamma och pappas bil på uppfarten, de är alltså hemma.

Polismannen vänder sig emot mig, förklarar att de kommer att hålla ett förhör med mig senare när all teknisk bevisning är klar. Jag ser inte på honom, min blick är fäst på huset.

Med långsamma rörelser kliver jag ur, tackar för skjutsen och låter fötterna kliva upp på grusgången mot huset.

Hur ska jag orka leva med det här på mitt samvete? Det kommer att gnaga sönder mig inifrån.

Snälla någon, väck mig! Rädda mig. Jag vill inte längre,
jag vill vakna!

Liv utan själ eller själ utan liv?

Eva Lanner sitter hemma i sin soffa. Hon har inte sovit en blund sen polismännen släppte av henne utanför hennes hus. Chocken att se sin dotter död gjorde det omöjligt att sova.

Sjukhusprästen hade varit väldigt snäll, han erbjöd sig att ringa senare idag för att se hur hon mår.

Tankarna börjar snurra igen, hon funderar på middagsbjudningen som hon ska hålla ikväll. Det går inte, hon måste ringa nu på en gång och berätta att Sara dött och att hon inte orkar träffa folk. Eva sliter i sin väska, får fram sin telefonbok. Det första samtalet blir till Jakob, hennes chef.

– Hallå...

– Hej, det är Eva. Jag måste tyvärr meddela att middagsbjudningen blivit inställd. Sara har dött.

– Nämen vad säger du? Men Eva? När hände det här? Du ska inte ringa runt till alla oss nu. Gå och vila en stund så ordnar jag resten.

– Okej, vad bra. Tack. Hejdå.

Eva lägger på luren och kastar ner telefonboken i väskan igen. Men vad ska hon göra med all mat? Hon kan inte äta upp allting själv, det kommer att bli gammalt. Hon rusar till köket, lastar ut paj efter paj från kylskåpet. Kastar allting i soptunnan. I allt tumult och stress inser hon att det gått för långt. Hon sjunker ner på huk och tårarna rinner ner för kinderna, hon snyftar och skakar.

– Varför? Varför Sara?

Jag öppnar ytterdörren och kliver in i värmen. Pappa möter mig, han ser arg ut.

– Jaha är det dags att komma nu?

Jag orkar inte ens bry mig, ser pappa djupt i ögonen och fortsätter mot trappan som leder till övervåningen och mitt rum. Pappa är snabbare och rycker tag i min arm. Han skriker och skäller.

– Din satans jävla unge, vad har du gjort? Kan vi inte lämna dig ensam hemma en helg utan att du ska ställa till det. Hur kan du vara så oansvarig? Dricka alkohol och köra bil? Vad i helvete tänker du med? Du dödade den där ungen Lina, du dödade henne! Du har förstört hennes familjs liv! Förstår du inte vad du har gjort?

Min häpnad syns tydligt. Jag har aldrig tidigare fått en utskällning av min pappa. Jag rycker mig ur hans grepp och rusar upp på övervåningen, in i badrummet.

Måste få duscha nu, vill inte tänka på någonting annat. Kläderna klibbar mot låren och lukten av spyor är outhärdlig. Illamåendet rasar i kroppen, jag slänger upp toalettlocket och spyorna väller ut igen.

Halsen känns trång, hostandet skrapar och värker. Jag sätter på duschen och sliter av mig kläderna. Naken ställer jag mig och det varma vattnet träffar min mörbultade kropp. Jag vrider kranen ännu mer och den brännande hettan är underbar.

Valter och Roseana sitter vid köksbordet, de samtalar. De funderar och pratar om sin dotter. Aldrig trodde de att de skulle få vara med om något liknande, de hade alltid litat på sin dotter.

Hon hade skött skolan bra och fick snabbt ett jobb. Inte brukade hon festa heller, det trodde i alla fall inte de.

Roseana ser nedstämd ut medan Valter är rasande. Han slår näven i köksbordet flera gånger under samtalet. Besvikelsen går inte att dölja.

De hade åkt till Danmark för att hälsa på Roseanas syster, de skulle vara borta fredag – söndag. Under lördagsnatten, det vill säga exakt 01.20, hade de fått ett samtal hem till Roseanas bror. Det var polisen som ringde, från Sverige. De berättade om olyckan.

Biljetterna fick bokas om och de tog istället morgonflyget från Kastrup till Stockholm kl. 05.30. Det hade blivit en mycket jobbig flygfärd fast den bara pågått drygt en timme, de hade båda varit väldigt upprörda och oroliga. Bilfärden mot hemstaden tog bara två timmar och gick i rasande fart. Valter hade då byggt upp ett riktigt raseri som visade sig i bilens höga hastighet.

08.30 hade den silvriga Audin svängt in på sjukhusets akutmottagning, de parkerade på besöksparkeringen.

De hade fått bra instruktioner av polismannen som kontaktade dem, de visste precis vad som hänt och var deras dotter befann sig.

Inne på akutmottagningen visades de till rätta av en sjuksköterska. De hade blivit väldigt förskräckta när allt blev ett faktum och när de såg sin dotter. Varken Roseana eller Valter kunde styra över sina känslor och tyngden av besvikelse gjorde det omöjligt att stanna kvar och se henne i ögonen.

De bestämde sig därför för att lämna sjukhuset för att åka hem, de behövde mer tid. Att deras lilla dotter hade kört ihjäl en människa rattfull var mer än de någonsin skulle orka smälta.

– Jag förstår inte vad vi har gjort för fel? Har vi inte lyckats med vår uppfostran? Suckande ser Roseana på Valter medan hon plockar urdruckna flaskor från köksbordet. Valter jobbar med sopkvasten och försöker få upp kapsyler och ölburkar som täcker golvet.

– Jag vet inte vad som har gått snett, men det kan inte vara vårt fel. Hur kan Lina vara så oansvarig?

Roseana skakar på sitt huvud så de ljusbruna lockarna flyger fram och tillbaka. Hon suckar högt.

– Att hon har fest också, i vårt hus. Hon har lovat oss att aldrig ha fest här.

Valter ser inte sin fru i ögonen, hans axlar är spända och ryggen ser stel ut. Han drar med sopkvasten över golvet. Han säger ingenting, orkar inte leta efter ord.

Roseana tittar trött ut igenom fönstret, där springer grannbarnen omkring och leker bland höstlöven. Som barn har man så lite problem, man behöver inte tänka på framtiden utan man lever för stunden, ovetande om alla problem som kommer att kanta vardagen senare i livet. Hon reser sig upp, rättar till kavajen.

– Jag går och byter om...

Jag har aldrig njutit så mycket av att få duscha i hela mitt liv. Just idag kändes det så befriande och renande. Jag tassar ut ur badrummet och in i mitt rum, vill inte höras. Jag slår igen dörren och blickar in i mitt rum. Tavlorna sitter prydligt på väggarna och de blå gardinerna hänger felfritt. Sängen är bäddad med mitt favoritöverkast och allting står i ordning. Jag öppnar min garderob och plockar fram rena kläder, det doftar sommar. Kläderna känns varma mot min kropp. Jag

drar handduken genom mitt blöta hår och låter den sedan träffa golvet.

Jag lägger mig sakta ner i sängen och stirrar upp mot taket. Magen kurrar och jag inser hur fruktansvärt hungrig jag är. Men jag slår bort tanken på att gå ner för att ta en bit mat och samtidigt få ännu en utskällning och jag sluter ögonen.

Hela kroppen slappnar av och inom några minuter sover jag tungt.

Roseana byter om i sovrummet på nedervåningen. Hon känner sig tom och besviken. Hon förstår att det kommer ta lång tid innan det här är över. Kanske borde de låta Lina flytta. Hon måste lära sig en läxa.

Hon knäpper på sig en röd blus och ett par jeans. Borsten drar igenom hennes toviga hår samtidigt som hon ser sig själv i spegeln.

Att åldern börjar ta ut sin rätt är ingen nyhet, men rynkorna i pannan och under ögonen ser fler ut än tidigare. Hon sätter sig på sängkanten och låter tårarna rinna, sakta.

En lätt knackning hörs och Roseana torkar snabbt bort tårarna. Det är Valter, han kommer med lite smörgåsar och juice på en bricka. Han ställer den på golvet och kramar om sin gråtande fru. De sitter där tillsammans tills tårarna har torkat bort. Roseana ler stelt mot Valter och sträcker sig efter brickan med mat.

De äter stilla tillsammans och dricker av den nypressade juicen. Valter äter inte mycket utan går istället mot garderoben, han vill också byta om. Kostymen känns trång och slipsen skaver i nacken. Roseana dricker det sista av juicen och lägger sig i sängen, hon behöver vila.

Valter kysser sin älskade på pannan innan han själv försvinner ut med brickan och de tomma glasen. Han plockar en stund i köket innan han går ut i vardagsrummet för att tända brasan. Det var ett slitigt jobb att få igång braskaminen, men det var värt slitet när han såg hur underbart glad hans dotter blev. Hon brukade alltid sitta där och drömma sig bort bland eldslågorna.

Men tiden hade gått fort och helt plötsligt hade hon växt upp till en ung kvinna.

Valter stirrar in i elden och suckar, tyngden över bröstet har fortfarande inte släppt.

Jag vaknar med ett ryck, det känns som om någon sticker en kniv i hjärtat, smärtan är fruktansvärd. Framför mina ögon spelas bilfärden upp om och om igen. Den blodiga kroppen som flyger över bilrutan och landar på gatan, skriken, blåljusen. Svetten har klibbat fast håret i pannan och munnen är torr. Jag andas stötvis och försöker skaka av mig den hemska mardrömmen.

Jag inser ganska snabbt att mardrömmen är sann, det är mitt liv. Kommer jag någonsin att kunna sova igen? Kommer mitt samvete att spegla mitt misstag hela livet?

Tårarna kommer igen, det gör så ont. Smärtan är outhärdlig när minnena hela tiden kommer tillbaka.

Men kanske ska man inte få glömma, jag har ändå förstört så många människors liv. Är det rätt att jag lever och att hon dog? Varför skulle jag låta mig övertalas, jag är väl medveten om alkoholens fara när man sätter sig bakom ratten. Men jag

lät mig övertalas av mina så kallade vänner som inte ens hör av sig, lämnar mig ensam med min sorg och smärta. Vilka jävla vänner! Jag hatar dem!

Jag snyftar högt och gömmer ansiktet under kudden, tårarna gör kudden blöt och äcklig.

Tankarna kan inte sluta, de spelar hela tiden upp scenariot från olyckan. Kroppen som slungas över bilen.

Jag orkar inte mer! Vad är egentligen bäst? Liv utan själ eller själ utan liv?

Ensam är inte stark

Eva Lanner vaknar upp på köksgolvet. Hennes ansikte är rött och svullet, hon har gråtit sig till sömns på det kalla golvet. Hon reser på sig, ställer sig vid diskhon. Hon öppnar en skåpslucka och plockar fram ett glas. Vattnet gör strupen len igen. Plötsligt ringer telefonen. Eva går sakta dit, undrar vem det kan vara.

– Hallå?

– Hej Eva, det är Anders Larsson, sjukhusprästen. Hur har du det?

– Hej. Ja, ja vet inte. Det är så tomt.

De pratar en stund, Eva öppnar sig för sina tankar. Berättar om när Sara var liten. Samtalet blir långt och tårfullt. Innan de avslutar bestämmer de en tid då prästen kan ringa igen.

Eva sitter tyst bredvid telefonen, precis som om hon väntar på ett samtal. Hon sitter där länge och bara stirrar, tankarna snurrar och minnesbilder speglas framför hennes ögon. Dotterns barndom var underbar. De brukade alltid leka i parken när vädret var vackert, hennes underbara dotter sprang alltid runt och låtsades vara osynlig. Hon kunde när som helst hoppa på sin mamma i ljuvliga skrik i tron om att mamma aldrig såg henne, hon var ju osynlig. En oerhört lycklig tid, de bästa minnena som sparas i själen för evigt. Nu var hennes enda dotter borta, ihjälkörd av någon oansvarig idiotisk människa.

En ringande signal väcker henne till verkligheten. Det ringer på dörren.

Hon låter signalerna gå en stund, väntar på rätt tillfälle.

Sakta reser hon på sin magra kropp och går mot dörren.

Där står hennes chef, han håller en blombukett i handen. Han ser väldigt ledsen ut.

– Hej Eva... Han kramar om henne. En kärleksfull kram.

De står där länge och bara håller om varandra. Eva känner styrkan växa tillbaka.

– Kom in. Eva tar blombuketten ur hans hand och visar honom in i värmen.

Länge pratar de om allt möjligt, samtalet leder hela tiden till Sara och olyckan och även till Jakobs son som dog för många år sedan.

När det börjar bli mörkt ute beger sig Jakob hem igen, han ger Eva sitt privata nummer och ber henne ringa någon dag. Han finns där för henne.

De avslutar med en lång kram till innan Eva stänger dörren. Nu är hon ensam igen...

Jag reser mig upp ur sängen, förstår att jag somnat om. Ute är det mörkt, så det måste alltså vara kväll. Jag tittar på väggklockan som visar 16.35. Det är alldeles tyst i huset, mamma och pappa sover säkert. Jag känner en fruktansvärd hunger och bestämmer mig för att ta risken att gå ner, behöver mat. Ånger och sorg bultar fortfarande i min kropp, verkar aldrig försvinna.

Tyst tassar jag ner för trappan, ser pappa sitta framför brasan. Hans ögon stirrar rakt in i elden, han är vaken.

Pappa vrider på huvudet och ser på mig. Jag fortsätter ner mot köket och öppnar kylskåpet.

– Så du tycker du förtjänar mat? Efter allting du ställt till med? Hans röst är lugn.

Jag vet inte vad jag ska svara, jag vet mycket väl att jag inte förtjänar mat eller att leva men jag orkar inte prata om det.

Valter reser på sig, kliver in i köket. Han står precis bredvid mig, tar tag i min arm.

– Förstår du vad du har gjort Lina? Rösten är fortfarande otäckt lugn.

Jag vågar inte titta, utan sluter ögonen snabbt.

– Hör du vad jag säger? Hans röst är skarpare nu och han har fortfarande ett stadigt tag om min arm.

Jag nickar sakta och börjar storgråta, jag kastar mig i hans famn och jag känner värmen tillbaka. Mellan snyftningarna får jag fram ”Jag älskar dig”. Pappa kysser min panna och viskar: ”Jag älskar dig också”. Tyngden lättar från mina axlar och bröst. En liten glimt av glädje vaknar till liv i mitt hjärta, men försvinner lika snabbt igen.

– Jag vet vad jag har gjort pappa, jag ångrar det så mycket, vill få det ogjort. Jag är så rädd pappa...

Han kramar om hårdare och vyssar. Han öppnar sedan kylen och plockar fram några Billys pizzor. Jag skrattar till, något som jag inte gjort på länge.

Vi äter tillsammans och dricker Coca Cola. Maten smakar underbart och jag sliter med kniven och gaffeln för att snabbt få upp maten till munnen. Pappa ser på mig, han ser trött ut.

– Lina, vi finns här för dig. Både mamma och jag. Du måste förstå att det varit väldigt omtumlande för oss, för dig med såklart.

Jag nickar sakta, med munnen full av otuggad pizza.

– Vi är väldigt besvikna på dig, du har varit fruktansvärt oansvarig och det kommer få konsekvenser i framtiden. Förstår du Lina?

Jag svarar mumlande och ser ner i tallriken. Jag vet ju det,

varenda sekund blir jag påmind om allt hemskt. Det finns i mina tankar hela tiden och kommer förmodligen alltid att göra det.

– Du förstår, nu kommer du att få gå igenom en väldigt jobbig rättegång, du får träffa offrets föräldrar och kanske släktingar. Du kommer att bli straffad. Polisen har många bevis att du körde rattfull, de hittade dig på brottsplatsen, dina vänner och många andra kommer säkert att vittna. Det kommer att bli väldigt jobbigt Lina. Men vi ska klara det här tillsammans.

– Jag vet pappa...

Vi ser varandra i ögonen, jag känner mig illamående. Jag har förstått allting, men nu när pappa beskriver så tydligt förstår jag verkligen hur allvarligt det är. Mina chanser till ett normalt liv igen är bortblåsta, jag kommer alltid att bära med mig sorgen och skammen.

Tystnaden avbryts av en ringande signal från övervakningen. Jag rycker förvånat till och inser att det är min mobiltelefon. Jag tog aldrig med den när vi skulle ut på krogen, för det är alltid så dålig täckning och så är det lätt att tappa bort den på fyllan.

Jag rusar upp för trappan och in i mitt rum. Nyfikenheten tar över allt annat och snabbt ligger mobiltelefonen i min hand.

”Jonas ringer”, står det på displayen.

– Hallå, svarar jag hest.

Rösten i telefon låter nervös, han frågar snabbt hur jag mår. Vad ska man svara på det egentligen?

– Det är inte bra, jag är i alla fall hemma nu. Har varit på sjukhuset.

– Okej. Lina, förlåt att jag inte ringt tidigare. Jag visste inte hur, eller ja, ehm vad jag skulle säga.

Jag suckar, känner ilska samtidigt som jag är väldigt glad att få prata med honom. Att förlåta kan både vara lätt och svårt. Jonas kommer alltid att vara min vän, han finns där.

– Det är lugnt Jonas... Har du pratat med Camilla eller de andra?

– Ja, med allihopa faktiskt. De har berättat vad som hänt.

Besvikelsen hörs nog tydligt i min röst när jag får fram ett okej. Att mina fyra närmaste tjejkompisar svikit mig känns hemskt. Vi som har gjort så mycket roligt tillsammans. Jag förstår inte hur de tänker, det var ju faktiskt de som ville att jag skulle köra bilen fast jag druckit. Tänk vad människor kan förändras.

– Fick de åka in till sjukhuset? Klämmer jag fram. Vet inte varför jag frågar, bryr mig egentligen inte.

– Nej, de kollades tydligen på plats och ingen hade några skador. Sanne var lite stel i en axel, men det var nog för att hon satt i framsätet.

– Okej... hälsa om du pratar med dem. Vet inte ens vad jag pratar om, jag är så förbannad men får inte fram något bra. Omtanken tar överhand, de är ju ändå mina vänner.

– Ja det ska jag! Måste fortsätta plugga nu Lina. Men vi hörs snart. Ta hand om dig!

Samtalet är avslutat. Jonas har i alla fall ringt, honom kan man klassa som vän. Men samtidigt har jag en krypande känsla av att det inte kommer bli några fler samtal med Jonas.

Roseana sträcker på sig i sängen. Hon känner sig mycket piggare, hon hade sovit lugnt trots allt det hemska som hänt.

Hon tänder sänglampan och kikar på sitt armbandsur. Visarna pekar på 17.00. Benen vill inte riktigt bära utan hon

snubblar till och får luta sig mot väggen. Hon andas några djupa andetag innan hon går ut igenom dörren till vardagsrummet och verkligheten.

Valter sitter i köket, det står tallrikar på bordet. Förmodligen har han lagat något att äta till sig själv. Han hör henne komma och tittar upp.

– Hej älskling. Hur mår du? Han ler.

– Vad tror du? Har du ätit?

Jag och Lina har ätit. Vi värmdes några Billys pizzor, vill du ha?

Roseana ser arg ut, hon förstår inte vad han menar. Skulle Lina ha fått komma ner och ätit?

Det kunde hon inte tro. Hon vänder på klacken och går upp för trappan.

Jag hör tidigt hur någon klampar i trappan, jag inser att det är mamma som måste ha vaknat och blivit arg över någonting. Jag lägger ner mobilen på sängen och reser mig sakta upp. Jag ser mamma i ögonvrån precis innan jag får en örfil rakt över näsan och ögat.

Jag blir så chockad att jag bara stirrar på henne där hon står med andan i halsen. Hon skriker och svär, men jag hör inte ett ord. Allting brusar och ansiktet hettar efter slaget.

Valter kommer upprusande i trappan och hinner stoppa Roseana precis innan nästa slag ska träffa.

– SLUTA! Sluta för guds skull!

Som i dimma ser jag mamma falla ner på knä, hon gråter. Pappa håller hennes arm. Hon snyftar och snörvlar.

Från ingenstans väller ilskan över mig, jag blir så fruktansvärt arg.

– Fyfan för dig, slå ditt eget barn! Du är inte min mamma längre, jag vill aldrig mer se dig.

Jag rusar ut i hallen, ner för trapporna och ut genom ytterdörren. Kylan slår emot mig och jag börjar snabbt huttra. Jag vet inte vart jag ska, bara springer ner för gatan. Ansiktet hettar fortfarande efter slaget fast det är så kallt ute. Smärtan i bröstet gör ont, ensamheten tär på min kropp. Livet känns avlägset, som om jag står utanför min egen kropp och ser ner på mig själv. Önskan till döden kryper närmare.

Jag springer förbi järnvägen, hör tåget långt borta. Jag stannar till, flåsar och sätter mig på huk. Blicken är fortfarande fäst på tåget.

Jag reser mig upp, går närmare. Jag undrar om valet är så svårt, egentligen?

Kraft att orka

Plötsligt blir allting tyst. Tåget sveper förbi i rasande fart, vinden är stark. Det är kallt, jag hör mina flåsande andetag. Där försvann chansen att slippa de plågande tankarna. Men jag undrar om det verkligen hade varit värt det, samvetet hade nog klamrat sig fast in i döden. Jag står där länge, länge. Lyssnar på mina andetag och tågets muller som fortfarande finns kvar.

Gatan tillbaka mot huset känns lång, kanske är det för att jag går sakta. Vill inte komma hem, vill bara bort. Men vart ska jag ta vägen? Jag har inte så många kvar att vända mig till, de har svikit mig.

Det har blåst upp ordentligt nu, kylan är väldigt påträngande. Jag fryser så fruktansvärt. Himlen är svart, inte ens stjärnorna finns för att lysa upp världen. Allting är svart.

Stegen in i värmen får kroppsdelarna att sticka och göra ont. Jag behöver tinas upp, jag är så kall.

Pappa möter mig i dörren, han har nog stått i fönstret och väntat på mig. Kanske är han orolig.

Den vita filten som brukar ligga i korgen innanför dörren sveps om mig. Pappa värmer mig.

– Lina. Du skakar. Du har varken skor eller jacka på dig. Vet du det?

Jag synar min kropp och förstår varför jag fryser så förbaskat. Jag har bara mina tunna strumpor och ingen jacka alls. Konstigt att jag inte ens uppfattade det.

Mamma syns på övervåningen, hon tittar inte ens åt mig.

Bara släcker lampan där uppe, går ner till sovrummet och stänger dörren. Hon ska väl antagligen sova.

Jag kramar pappas hand och lutar mig mot hans trygga axel.

– Det är nog dags för dig att sova Lina. Du behöver vila. Imorgon är en ny dag, den kommer att bli bra ska du se.

Jag försöker intala mig själv att pappas ord är sanna. Men innerst inne så förstår jag att varje dag kommer bli en otrolig plåga.

Det är varmt i sängen. Det är underbart att få lägga sig ner. Men huvudet värker fortfarande och jag är utmattad. Jag somnar med en enda tanke virvlandes i huvudet. När ska mardrömmen sluta?

Himlen är kall och grå. En ny dag ligger framför Eva Lanner. Hon har sovit dåligt, drömt om sin fina Sara. Hon är förkrossad. Vad finns det att leva för när ens dotter dör? Varför måste man orka leva? Eva förstår inte själv, men något får henne att orka. Hon vill få Saras mördare fast, bakom lås och bom.

Hon vill inte hata. Men rätt ska vara rätt, mördaren har tagit hennes vackra dotter till himlen. Hon behövde inte åka dit, hade inte den där människan druckit alkohol och kört bil hade Sara levt. Hur kan människor vara så oansvariga? Tårarna växer fram igen, kinderna blir våta. Hon tar några djupa andetag. Reser sig upp, sveper den röda morgonrocken om sig och går ut i hallen. Hon är inte hungrig, fast det skulle vara helt naturligt att äta frukost nu.

Eva har något nytt att göra, något som hon aldrig trodde skulle behövas. Telefonkatalogen lyser gul i hennes händer när hon lyfter upp den från hallbordet.

Hon bläddrar, söker efter något.

Begravningsbyrån Oasen dyker plötsligt upp på vänster sida.

De har en stor ruta med text. Eva sväljer hårt, händerna skakar när hon lyfter på luren och slår numret.

Hon sätter sig ner på stolen när signalerna börjar gå.

– Begravningsbyrån Oasen, det är Anna Mikaelsson.

Eva är tyst. Hon får inte fram ett ljud. Hon skakar ännu mer nu, kryper ihop på stolen.

– Hallå! Är det någon där?

Hon slänger på luren, rusar in till sovrummet och lägger sig ner. Täcket gömmer hennes kropp men kan inte dölja hennes snyftningar som fortsätter i stor gråt.

Eva trodde hon var stark, att hon skulle klara det. Men verkligheten kom för nära och gjorde henne svag.

Ute blåser det ordentligt, en gren skrapar mot fönsterrutan. Då kommer regnet. Himlen är gråmulen och regnet forsar ner. Evas tårar och regnets smattrande blir till ett, hon somnar utmattad och i sorg.

Min Saab syns på vägen. Den kommer i rasande fart, denna gång sitter jag inte i bilen utan det är jag som går på övergångstället. Jag ser bilen långt borta, jag stirrar mot den. Bilen träffar mig, slungar iväg min kropp. Blodet är överallt. Skriken av förtvivlade människor ekar mellan busväggarna.

Plötsligt är jag i bilen igen. Kämpar för att bromsa, klamrar mig fast i ratten. Blodet rinner över bilrutan. Jag skriker och skriker.

Jag går ur bilen, springer bort mot kroppen som ligger långt borta. Där ligger hon, förvriden och konstig. Hennes ljusa hår är kladdigt, hon ligger med ansiktet neråt.

Jag gråter, ber om förlåtelse. Jag vänder på henne, vill se hennes ansikte. Men det är bara blod, högra halvan av ansiktet är intryckt.

Jag rycker till, vänder mig om. Jag lägger mig på gatan och sluter ögonen. Snälla låt mig få vakna...

Mardrömmen ilar i mig. Lakanen är blöta av svett. Jag andas snabbt och hjärtat dunkar mot mitt bröst. Jag måste ha vatten.

Vinglande reser jag på mig, går mot dörren. Trapporna ner till hallen ser långa ut, jag känner mig yr.

Regnet vräker utanför, jag går ner för trapporna, håller ordentligt i räcket. Köket blir synligt, jag öppnar ena skåpluckan och tar ner ett glas med två kor på. Glaset är köpta i Danmark, på Systrarna Grene i Köpenhamn. Det var nog förra sommaren, när vi var där på semester. Jag låter vattnet fylla glaset och sveper i mig det.

Vattnet känns skönt mot min torra hals, jag ställer ner glaset på diskbänken och går ut till vardagsrummet.

Brasan är tänd, alltså borde pappa eller mamma vara vakna. Jag tittar mig omkring, sovrumsdörren är stängd. Jag sätter mig i soffan, låter eldens lågor värma mig.

En ringande signal ekar i huset, jag förstår att det är telefonen. Min hand sträcks till vardagsrumsbordet där den trådlösa telefonen ligger.

– Ja?

– Hej är det Lina? Hej Lina! Jag heter Leif Johansson. Hur mår du?

– Jo tack. Svarar jag, funderar på vem denna Leif kan vara.

– Okej, vad bra. Jag arbetar som psykolog på sjukhuset i stan. Jag hörde om ditt fall och jag tycker vi ska boka en tid och prata lite?

Nu förstår jag. En psykolog. Tankarna snurrar, vad ska vi prata om? Jag vill inte.

– Jag tror inte det. Jag vill bara vara ifred, förstår du?

– Men Lina. Jag förstår att det kan kännas konstigt att prata med en främmande människa, men det kan vara väldigt bra. Det är viktigt att prata med någon när man har gått igenom ett trauma som du har.

Jag lägger på luren, känner bara ilska. Vad har han för rätt att ringa och strö salt i såren? Jag svär tyst för mig själv.

Pappa kliver ut från sovrummet.

– Vem var det Lina?

Jag funderar tyst några sekunder innan jag svarar.

– Det var någon som ringt fel bara.

– Jaha, okej. Vill du ha frukost?

Jag nickar, pappa går in till köket och börjar plocka fram yoghurt och bröd från kylskåpet.

Samtalet med psykologen har fått mig att fundera på annat. Jag plockar upp telefonen igen och slår ett välkänt nummer. Signalerna tutar i luren, plötsligt svarar någon.

– Camilla

– Hej! Det är Lina.

– Ehm jaha... Hej.

– Varför har du inte ringt för?

– Du, Lina. Jag har faktiskt inte haft tid. Jag tycker inte att vi ska prata mer. Jag vill inte dras in i din jävla härva, fan du dödade henne. Jag vill inte vara vän med en mördare. Ring aldrig mer igen!

Jag tror att det var detta samtal som tog hårdast. Min vän, sveket. Jag trodde aldrig jag skulle få höra något sådant av någon som stått mig så nära. Men snart förstod jag att de som stått mig närmast var de som skulle svika mig mest.

Jonas hade visserligen ringt, men det var ett kort och nervöst samtal. Annars hade ingen hört av sig, inget sms, inget brev. Ingenting.

Det var Camilla som hade propsat på att jag skulle köra onykter, de hade övertalat mig alla fyra. Jag skulle aldrig ha lyssnat på dem, jag skulle ha förstått på en gång hur fel allting lät.

Vad är det för vänner som övertalar en att köra rattfull? De äventyrar både sitt eget och mitt liv. Varför?

När kommer allt att bli som vanligt igen?

Eva Lanner sitter vid sitt köksbord och dricker kaffe. Klockan är över 13.00. Hon har sovit en liten stund, samtalet med begravningsbyrån gjorde henne svag.

Hon ser ut mot höstvädret, det blåser och regnar. Hon har fått i sig lite smörgås med ost och kaffe. Illamåendet hade krupit på så fort hon svalde, magen var helt tom. Men hon hade tvingat i sig alltihopa.

När hon gått upp igen för att få i sig lite frukost kände hon nya krafter, nu skulle hon orka.

Några av hennes arbetskamrater hade hört av sig via ett blombud som även hade kommit denna morgon. De var inte nära vänner, så Eva tyckte det var en lagom gest. Hon ville inte ha massor av telefonsamtal med människor hon knappt visste namnen på.

Kaffet är kallt, Eva häller ut slatten i diskhon.

Hon går vidare in i badrummet, behöver duscha av sig. Hon har varken bytt kläder, duschat eller ätit sen hon var på sjukhuset.

Det varma vattnet bränner skönt mot hennes hud. Hon sätter sig ner i badkaret och låter vattnet stiga, hon häller i lite bubbelskum.

Eva känner lite av styrkan komma tillbaka till hennes kropp när hon klär på sig rena kläder. Hon borstar sitt hår, tar på lite parfym.

Hon går ut i hallen, blickar mot Saras rum.

Telefonkatalogen ligger uppslagen vid telefonen, Eva vet att

hon måste ringa. Försiktigt knappar hon in numret, samma nummer som hon ringde tidigare på morgonen.

– Begravningsbyrån Oasen, Anna Mikaelsson.

Eva tar ett djupt andetag och svarar sedan.

– Hej! Jag heter Eva Lanner. Jag skulle vilja... Tårarna bränner i ögonen, väntar på att få rulla ner till kinden.

– Jag skulle vilja boka en tid för att diskutera min dotters begravning.

– Jag förstår, beklagar sorgen. Vi har en tid idag kl 15.30. Går det bra?

Eva tittar på klockan.

– Ja det går bra. Tack så mycket. Hejdå!

Samtalet avslutas. Eva samlar sig en stund, sen lägger hon sig i sängen igen. Hon behöver vila ytterligare någon timme innan hon beger sig till begravningsbyrån.

Eva står tyst och stilla på gatan. Det regnar fortfarande väldigt mycket, men hon har inget paraply med sig. Över gatan ligger begravningsbyrån, det är dit hon är på väg.

Himlen är grå och kall, vinden drar i trädskronorna och får löven att falla till marken. Det är kallt, kanske är den första snön snart här.

Hon drar händerna över sina lår, försöker få upp värmen i kroppen. Jackan är kort, slutar redan vid höfterna. Halsduken är tajt virad runt hennes hals och en svart mössa pryder hennes lilla huvud.

Eva vänder sig åt båda hållen, ser sig noga för innan hon passerar vägen.

Långt borta hör hon tåget mullra, hon vänder sig snabbt mot ljudet, inser hur lättskrämd hon är. Eva kikar in igenom fönstret, det är tomt.

I mitten av lokalen finns en reception, längre in finns det dörrar som förmodligen leder in till olika kontor.

I fönstret hänger det skyltar med information och bilder. Några olika modeller av gravlyktor står fint uppställda.

Eva tar mod till sig och öppnar försiktigt dörren till begravningsbyrån. Hon tittar på sin klocka, hon är i tid.

Ett plingande ljud hörs när hon kommer in i lokalen. En smal, brunhårig kvinna sitter bakom receptionsdisken. Hon tittar upp när Eva kliver in.

– Hej! Är det du som är Eva Lanner?

Eva nickar försynt.

– Kan du vänta ett ögonblick så får du snart träffa Hans?

Eva nickar igen och sätter sig ner i en av stolarna. Bredvid henne finns olika modeller av gravstenar, hon kikar på dem, funderar på vilken som skulle passa. En dörr öppnas längre in i salen, en man med breda axlar och lite längre rufsigt hår blir synlig. Han bär svarta byxor och en svart tröja med grå ränder på ärmarna. Han ler mot Eva.

– Hej. Jag heter Hans Lindgren. Mannen sträcker fram sin hand mot Eva.

– Du kan följa med mig in här. Han pekar med handen mot ett rum närmast ingången. Eva nickar och går in i rummet.

Där inne finns ett långt bord, med flera stolar. Några ljus på bordet är tända. Eva känner sig lugn.

På väggen intill sitter det bilder på olika kistor, några är vita och andra är träfärgade. Bilderna lyser upp utav lampor som finns bakom. Det ser väldigt fint ut. Eva funderar på vilken kista hon ska välja.

Hans drar ut en stol, låter Eva sätta sig. Han sätter sig själv mitt emot och knäpper händerna. Han ser lugn och sansad ut.

– Så Eva, du har kommit hit själv idag. Vill du berätta för mig vem du är?

Eva sitter tyst en stund, samlar sina krafter. Alla åren som socialsekreterare har gjort henne stark, hon är en kvinna med skinn på näsan. Hon berättar för mannen vad hon jobbar med, bara lite kort. Samtalet kommer snabbt in på hennes dotter och olyckan.

Hans lyssnar noga, avbryter inte utan låter Eva prata. Han nickar då och då för att visa att han hänger med i samtalet.

Eva pekar på en kista. Den är vit och enkel, den vill hon ha. Hans nickar, håller med om att den är väldigt fin.

– Du behöver inte bestämma nu vilken kista du vill ha. Fundera några dagar, så kan vi prata om det igen.

Eva ser in i mannens bruna ögon, hon harklar sig.

– Jag tycker om den kistan och har bestämt mig för den. Får jag titta på gravstenar?

Hans ser på kvinnan. Ser igenom in till hennes sorg. Hon är inte den första som vill ha begravningen klar snabbt. Han inser att Eva bestämt sig och det finns ingen anledning att säga emot.

Han plockar fram en katalog och ger den till Eva.

– Här finns det olika modeller på gravstenar. Titta i den så ska jag ordna något att dricka. Kaffe?

– Ja tack, mumlar Eva, medan hon försiktigt öppnar katalogen.

Hans går mot dörren, öppnar den några centimeter och ropar på någon. Han vill inte lämna Eva ensam, han vet att hon bär på mycket sorg. Deras samtal har gjort honom införstådd med att hon är väldigt ensam.

Eva bläddrar i katalogen, hon fastnar för en vacker gravsten. Den är av svart granit och formad som ett hjärta. Två

händer håller i gravstenen och i själva hjärtat ska namnet och datumen stå.

Hon ler, känner i sitt hjärta att den hade Sara tyckt om.

Hans kommer tillbaka från dörröppningen med två koppar kaffe, han ger den ena till Eva.

De är båda tysta i några minuter medan de smuttar på den varma drycken.

– Har du hittat någon gravsten som du tycker om? Hans ser på Eva, ställer ner kaffekoppen på bordet.

Eva vänder katalogen mot honom, pekar på gravstenen. Han nickar, berättar för henne om den. Vad den är gjord utav och vilka olika modeller man kan välja att ha. De sitter en stund och bara pratar, lugnt och stilla.

Eva vill ha begravningen i den kyrka hennes dotter döptes i, Nikolai kyrka. Samtalet går vidare, hur begravningen kommer att se ut.

– Vill du ha någon speciell dikt eller musikstycke under begravningen?

– Jag vill gärna att de spelar Änglarnas tid av Björn Hedström. Det är en vacker låt.

Efter några timmars samtal är allting klart. Dödsannonsen kommer att finnas i tidningen om några dagar. De har tillsammans utformat annonsen. Begravningen kommer att hållas om en vecka. Även om Hans rekommenderade att vänta i alla fall tre veckor, lyssnade inte Eva. Hon var fast besluten om att få allting klart. Hon vill få sin dotter begravd nu, hon vill ha en plats dit hon kan gå och minnas henne.

– Här får du mitt visitkort och journumret till oss, vi är tillgängliga dygnet runt. Ring om det är något du undrar eller om du vill prata. Du ska få med dig några kataloger hem om du vill fundera lite till.

– Nej tack. Jag har bestämt mig nu. Så här vill jag att det ska vara. Jag kommer inte att ändra mig.

– Okej Eva. Jag kommer att skicka ett brev till prästen i den kyrka du valt. Där kommer jag att skriva vad vi har pratat om och hur du tänkt med begravningen. Sen kontaktar prästen dig.

Eva nickar. Känner sig lugnare. Allting som tyngt hennes axlar med begravningen släpper. De tar i hand med varandra, hon ler och tackar.

Eva går sedan ut i regnet igen. Nu vill hon bara komma hem.

Hans tittar efter henne igenom fönstret. Är förundrad över den starka kvinna som just besökt honom.

Han går in på sitt kontor och börjar skriva till prästen. Han har mycket jobb framför sig, det är en viktig uppgift. Fakturan på alla avgifter kommer att skickas till försäkringsbolaget. Eva hade en mycket bra olycksfallsförsäkring på sin dotter, den kommer täcka allting.

Han känner stort medlidande, det måste vara förskräckligt att förlora sin dotter på det viset. Han ser scenariot framför sig. Någoting som han vet händer allt för ofta. Var och varannan dag kan man läsa om trafikolyckor då förarna varit onyktra. Han suckar, när ska eländet ta slut?

Jag sitter på mitt rum, stirrar på regnet utanför. Kan det aldrig sluta regna, när kommer solen tillbaka igen?

Det börjar redan bli mörkt ute. Jag har suttit här länge, har inte gjort någoting annat sedan samtalet med Camilla. Jag har tagit sveket så hårt, jag förstår att det aldrig kommer att bli som förr.

Pappa har varit uppe några gånger, försökt få kontakt med mig. Men jag har bara stirrat på regnet. Han ställde en bricka med lite smörgåsar på, men de är så skrumpna och torra nu. Smöret har gulnat lite.

Jag funderar på livet. Hur ska jag någonsin kunna gå vidare? Ibland önskar jag att jag ska vakna upp, bli väckt av Jonas som ringer och säger att det är fest. Att allting bara var en förfärlig mardröm. Men innerst inne så förstår jag att det bara är en dum tanke. Jag har begått ett stort misstag, det kommer att förfölja mig som en skugga hela mitt liv.

Tänk när jag får barn, ska jag berätta att deras mamma är en mördare innan eller efter de fyller 18 år?

Hela stan vet väl vid det här laget vad som har hänt och vem som gjorde det. De gottar sig säkert i allting, skrattar bakom min rygg. Undrar när olyckan stod i tidningen, jag har inte ens tänkt tanken på att kolla upp det. Har faktiskt inte ens sett någon tidning sen i fredags.

Jag funderar, bestämmer mig för att gå ner och kolla i tidningen.

Jag går ner för trapporna. Pappa sitter i telefon och pratar med någon, han ser trött ut.

Jag kikar in i badrummet och i köket, letar efter mamma. Dörren till sovrummet är stängd så jag antar att hon är där inne.

Istället för att försöka hitta henne går jag in till köket, letar i lådor och skåp. Någonstans måste väl tidningen finnas, jag förstår att den måste vara gömd någonstans.

Pappa avslutar sitt samtal och går in till mig i köket. Han ser hur jag rotar i ett av köksskåpen över diskhon.

– Lina! Vad gör du?

Jag rycker till och vänder mig snabbt om, irrar med blicken.

– Jag letar efter dagstidningen? Vet du var den är?

Pappa tittar på mig, kroppen ser tung ut. Hans axlar hänger mer än vanligt och han ser sliten ut i ansiktet.

– Jo, jag vet var den är. Jag och mamma valde att lägga undan den ett tag för att...

– För att vadå? Så att jag ska slippa läsa? Så att jag ska bli helt oinformerad om vad det står om mig i tidningen?

Pappa suckar. Pekar mot lådan i hallen. Jag rusar dit och river bland papper och telefonkataloger. Längst under hittar jag en tidning. Där på framsidan syns min kvaddade bil, polisbilar och ambulanser syns i bakgrunden. De stora svarta bokstäverna lyser mot mig, borrar sig in i min hjärna.

”14-årig flicka ihjälkörd av rattfyllerist.”

Jag vänder bort blicken men rubriken finns fortfarande kvar framför mina ögon. Ett tag kändes det som om hjärtat slutat slå, jag hörde det inte. Bruset för mina öron fick allt liv i min kropp att försvinna. Även om det bara var för några sekunder trodde jag nästan att jag skulle dö. Mina händer greppar hårdare om tidningen, till slut börjar jag skaka. Pappa rycker tidningen ur mina händer, slänger den rakt in i elden. Jag sjunker ihop på golvet, blir till en liten boll. Vill inte synas, vill inte finnas.

Telefonen ringer, signalerna borrar sig in under mitt skinn. Högt och skrikande trycker den sig innanför min panna, får huvudet att bulta.

– Sluta! Sluta!

Jag håller för öronen, försöker få ljudet att försvinna.

Pappa springer mot telefonen, rycker ut jacket med starka armar. Han ser mot mig, hämtar filten. Den känns varm och skön omkring mig.

Jag kravlar mig upp i soffan, sjunker ner mellan kuddarna.

Mina ögon sluts, jag försöker stänga av ljudet som fortfarande ekar i mitt huvud.

En kopp varm choklad får mig att må bättre, pappa sitter bredvid mig med en likadan kopp i handen. Han ser om möjligt ännu tröttare ut än förut. Allting är tyst nu, det enda som hörs är lite av brasans knaster när eld möter ved.

– Var är mamma? får jag fram.

– Hon åkte iväg till jobbet förut. Hon ska försöka få igång sina lektioner med eleverna, men jag vet inte hur det ska gå. Många är arga och besvikna. Din mamma kanske inte orkar med pressen.

Jag känner tyngden över bröstet igen, precis som om luften går ur mig. Jag kryper närmare pappa, lyssnar på hans andetag.

– Jag ringde min arbetsplats idag. På onsdag börjar jag jobba igen. Fick några dagar ledigt av Kalle. Han tyckte jag behövde det.

Du vet Lina, både jag och mamma skulle gärna vilja vara hemma med dig tills allt detta har lagt sig. Men vi behöver pengarna allihopa och jag tror det är bäst att komma in i dagliga rutiner så fort som möjligt.

Jag sluter ögonen. Känner illamåendet i halsen. Jag tänker på vad pappa sa. Förstår att jag också behöver ringa till mitt jobb. Men hur ska jag orka börja jobba igen? Då kommer jag att möta människor varje dag, människor som vet vad jag har gjort.

Jag kan inte överleva här, jag måste flytta.

Roseana går stelt runt i korridorerna. Hon har redan hunnit ha två lektioner med förstaklassarna.

De är trevliga små barn som är ivriga att lära sig. Det hade fungerat mycket bra. Det värsta skulle komma nu, det visste hon. Vägen till personalrummet kändes extra lång, väggarna nästan kröp emot henne.

Hon öppnar sakta dörren, kikar in. Där sitter de vanliga lärarna, de som hon känt i över tjugo år.

Alla vänder sig snabbt om, bakom kaffemuggar och ostmackor ser hon blickarna. Blickarna är som ispiggar, borrar sig in. Roseana får fram ett svagt "Hej", sedan går hon snabbt bort till köket, värmer sin pirog.

Aldrig förr har hon haft med sig sådan mat, hon lagade alltid extra middag så både Valter, Lina och hon själv kunde ta med sig matlåda till jobbet nästa dag.

Men nu hade hon inte orkat, allting kändes jobbigt. Att gå upp på morgonen, duscha, klä på sig och äta. De vanliga rutinerna kändes tunga och ansträngda.

Louise kommer ut till köket. Hälsar på Roseana, diskar sedan sin tallrik och går ut igen.

De andra sitter kvar där ute, pratar tyst, de nästan viskar.

Roseana plockar ut en tallrik från skåpet, lägger den varma pirogen på och går ut mot folksamlingen.

Hon sätter sig bredvid Richard och börjar snabbt äta. De andra tittar på henne i smyg, slutar prata. Några harklar sig, försöker komma på någonting bra att säga.

Richard yttrar sig först.

– Hur mår du? Jag tänkte med allting som stått i tidningarna och det?

Roseana tittar ner i tallriken, svarar inte på frågan.

– Jag vill inte vara påflugan alltså. Jag tror jag pratar från alla oss när jag säger att vi tycker det är tråkigt med allt som hänt.

Roseana släpper besticken. Ett klingande ljud hörs när de träffar tallriken.

Hon reser sig upp, knuffar undan stolen och går ut i korridoren igen.

Hon tar några djupa andetag innan hon går in på toaletten för att kräkas.

Det är kväll. Himlen är nattsvart, regnet har avtagit men smattrar fortfarande försiktigt på rutan. Jag sitter i mitt rum, kikar ut igenom fönstret. Jag längtar efter värmen, tänker på soliga stränder och varma hav. Jag skulle göra allting för att få åka bort härifrån, kanske utomlands. Nu mådde jag fruktansvärt dåligt, den stora artikeln i tidningen fick mig att må illa. Jag hatar mig själv. Ibland ångrar jag mig så mycket att jag knappt orkar leva. Varför kunde jag inte bara säga nej när de bad mig köra onykter. Varför förstod jag inte att det är så farligt, att reaktionsförmågan sänks otroligt mycket när man är alkoholpåverkad, fast man inte märker det.

Jag visste allt det där, men ändå så gjorde jag misstaget som så många gör. För mig slutade det i katastrof, hela mitt liv och många andras är förstörda.

Jag suckar djupt, kryper ner under täcket.

Mamma hade inte ens sett åt mig när hon kom hem från jobbet, hon hade bara gått in i sovrummet, utan ett ljud.

Hon hade säkert haft en tuff dag på jobbet. Kanske hade ingen sagt något elakt, men jag förstod att mamma skulle ta åt sig av allting eftersom hon ännu inte förlåtit eller pratat med mig.

Pappa försöker så ha gott han kan, både med mig och mamma. Utan honom vet jag inte om vi överlever.

Imorgon ska jag ringa till mitt jobb, ska försöka ta mig

tillbaka till livet igen. Jag kryper ner under täcket och låter ögonen falla ihop. Jag behöver verkligen en god natts sömn.

Eva Lanner reser sig upp ur sängen. Det är en ny dag, det har slutat regna nu. Asfalten utanför är våt och det doftar regn.

Hon sträcker på sig och drar på sig sin morgonrock innan hon går ut för att hämta posten.

Hon har räknat dagarna fram tills nu. Den ensamma väntan tär på henne, hon har rasat i vikt. Revbenen syns tydligt nu och magen har krympt ihop.

Igår ringde hon ett snabbt samtal till dagstidningen, sa upp prenumerationen. Hon vill inte ha någon tidning, orkar inte följa artiklarna. Medan hon höll på ringde hon till Telia för att byta telefonnummer. Hon förstår att alla som ringt de senaste dagarna inte velat henne något, de vill bara få reda på mer information så de kan skriva fler artiklar. Därför har hon inte svarat. De viktiga människorna har hennes mobilnummer, som sjukhusprästen Anders eller Hans på begravningsbyrån.

Hon tycker inte om journalister och deras snokande i allting. Hon vill bara vara ifred utan att någon ska lägga sig i.

Men idag skulle tidningen i alla fall komma, sista gången innan prenumerationen sägs upp. Det enda viktiga med tidningen just nu är annonsen, den skulle finnas där idag.

Hon tittar inte på framsidan utan bläddrar snabbt fram några sidor. Där finns sidan hon letar efter, det är många dödsannonser idag.

Eva ser den, hon ler. Den är väldigt fin. Tårarna rinner ned för hennes kind när hon läser de underbara orden.

Min älskade Sara
1991. 06. 08 – 2005 .10. 08
Jag viskar ömt de orden
de vackraste jag vet,
Du var mitt allt på jorden
och i all evighet

Begravningen hålls i Nikolai kyrka den 14/10 kl. 15.00

På fredag hålls begravningen i Nikolai kyrka, precis som Eva velat. Prästen som ska hålla i begravningen hade ringt Eva några dagar efter besöket på sjukhuset. Han besökte Eva i hennes hem och tillsammans hade de gått igenom hela begravningen. Sjukhusprästen Anders hade ringt flera gånger för att prata med Eva, hon kände sig väldigt trygg i samtalen med honom. Hon hade aldrig orkat med den fruktansvärda sorgen utan Anders. Hon hade inga nära vänner, de hade alla försvunnit och svikit henne när Rolf misshandlade henne som värst. Rolf, hon hade inte tänkt på honom på många år. De var så lyckliga i början av sitt förhållande, de var nykära. De hade snabbt förlovat sig, gift sig och skaffat barn. Alldeles för snabbt nu när Eva tänker efter, hon kände honom knappt. Precis i början av graviditeten märkte Eva ett tydligt mönster av aggressivitet hos Rolf. Han kallade henne fula ord, slet och drog i henne. Hon fick inte gå ut och träffa folk, hon fick knappt gå till jobbet. När hon var i femte månaden hade Rolf ett sådant kontrollbehov att han styrde Evas liv totalt. Hennes vänner förstod ingenting, trodde att hon ville vara ifred.

Men där hade hon behövt hjälp av dem som stod henne närmast, hon behövde hjälp för att komma ifrån denna elaka man. Efter ett tag kom slagen och sparkarna. När Eva skulle

föda deras dotter stack Rolf, han skjutsade henne till sjukhuset och sen försvann han.

Eva födde Sara och flyttade sedan ifrån deras hemstad. Hon gjorde ingen anmälan på Rolf och han kom aldrig mer tillbaka in i hennes liv. Eva suckar, hon förstår att det är dags att försöka få tag på Rolf efter alla dessa år. Hans dotter ska begravas och hon vet att det är hennes plikt att ringa och informera Rolf om det.

Hon knäpper händerna och sitter tyst en lång stund. Hon plockar upp telefonkatalogen och letar efter Rolf Nyström. Det finns många Rolf, hon vet inte vem av dem som är den rätta.

När Rolf stack visste inte Eva vart han tog vägen, hon brydde sig inte om att kolla upp det heller. Hon provar ett nummer, signalerna går, inget svar. Nästa nummer är i samma stad, hon sväljer några gånger innan hon vågar knappa in numret. En man med ljus lite feminin röst svarar, Eva hör på en gång att det är fel och lägger på luren. Pulsen slår hårt i hennes bröst. Hon lägger ner luren igen. Eva knappar in nästa nummer, hon slickar sig om munnen och biter nervöst på läppen. Något säger henne att detta är Rolf. Signalerna går, precis när Eva ska lägga på luren svarar någon. Hon hör direkt vem det är. Evas puls slår hårdare i bröstet och hennes andetag ökar ryckigt. Hon kastar på luren och låter tårarna rinna ner för sina kinder.

Det går inte, hon klarar det inte. Hon rotar igenom byrålådan i hallen efter något att skriva på, hon får fram ett gammalt brevpapper med tillhörande kuvert.

En bläckpenna i silver plockar hon också med sig innan hon sätter sig vid köksbordet och börjar skriva. Eva kan inte prata

med Rolf, det är för mycket minnen, för mycket smärta. Hon ska skriva ett brev till honom, berätta vad som hänt. Innerst inne hoppas hon att brevet aldrig ska komma fram, är det någon som hon hatar så är det denna man.

Jag sitter nere vid köksbordet, har ätit lite frukost. Mardrömmarna kunde inte hålla sig borta inatt heller. Med svettiga lakan och tårarna rinnande vaknar jag varje gång, hör skrik och ser blod framför mig. Det är onsdag idag, fyra dagar sen olyckan. Skulden vill inte försvinna, men varför skulle den göra det. Att döda en annan människa är inget som bara försvinner, skulden och skammen finns där. Jag äter upp det sista av smörgåsen och ställer bort det på diskbänken. Jag är ensam hemma idag, både mamma och pappa jobbar. Mina ögon blickar mot telefonen i hallen, tankarna svävar runt i mitt huvud. Jag måste ringa till mitt jobb, måste ta mig tillbaka igen. Jag reser sakta på mig, går mot telefonen.

– Café Junibacken!

Nu gäller det.

– Hej Mona... Det är Lina.

Mona är min chef, det var hon som fixade jobb till mig efter studenten.

– Hej Lina. Jag har väntat på ditt samtal. Sofia har fått backa upp för dig några dagar.

– Jag förstår, förlåt att jag inte ringt tidigare.

– Det gör ingenting Lina. Vi förstår att du har det tufft.

– Mm, det har varit några jobbiga dagar. Jag ringde bara för att kolla om jag kan börja på mitt schema imorgon?

– Ja du Lina. Det får du självklart, du är fast anställd och vi har ett avtal ihop. Så jag kan inte säga någonting annat.

Jag förstår henne, egentligen vill hon inte ha mig där. Men vem skulle vilja det? Är väl ingen som kommer att handla på caféet när de vet att jag börjar jobba igen.

– Okej, tack Mona. Jag ska inte göra dig besviken. Vi ses imorgon! Hejdå.

Det blir tyst i luren. En lättnad fyller mitt bröst. Äntligen börjar det gå framåt igen.

Solen har gått ner och lämnat en svart natt till mötes. En ny dag har förflutit utan att jag gjort någonting. Det går så snabbt och sen är det kväll igen. Så mycket tankar som behöver bearbetas, det tar tid.

Jag berättade för pappa att jag ska börja jobba imorgon. Han är glad för min skull, till skillnad från mamma. Hon hade genast börjat skrika om att jag aldrig skulle klara det och att hon skulle få skämmas för mig. Det är så typiskt.

Pappas arbetsdag hade fungerat bra. De hade alla stöttat honom, trots hans dotters förskräckliga misstag. Han är populär där, den bästa de har. Förmodligen är det därför han fick så gott bemötande.

Men jag ville inte förstöra hans dag och log glatt åt honom när han berättade det. Pappa hade gått vidare nu.

Med ett ryck vaknar jag i samma svettiga lakan. Mardrömmarna biter sig in i min kropp, förgiftar mitt sinne. Jag hoppar snabbt ur sängen, skakar av mig drömmen.

Blodet och kroppen som slungas över bilrutan försvinner inte från min syn.

Idag ska jag till jobbet, jag sväljer hårt. Är väldigt nervös, funderar på vad folk ska tycka.

Jag har inte varit ute sen olyckan, bara suttit hemma och tänkt.

Caféet är sig likt. Ja, självklart är det. Det har bara gått några dagar sen jag jobbade senast.

Med försiktiga och långsamma steg går jag fram mot ingången. Knackar på rutan. Långt där inne slamrar någon med kastruller.

– Hej Lina. Det är Mona som öppnar dörren och låter mig komma in i värmen och bulldoften.

– Hej, svarar jag, ser henne inte i ögonen.

– Vad bra att du är tidig. Då hinner vi plocka i ordning allting innan vi öppnar.

Jag nickar, hänger av mig jackan i personalrummet. Sätter på mig förkläde och den lilla mössan som det står Junibacken på. Utan ett ord sätter jag igång med de vanliga sysslorna, som jag kan utan och innan.

Den första kunden är mammas jobbkompis. Hon blir stående i dörröppningen när hon ser mig. Hon börjar snabbt fingra med någonting i väskan för att slippa se mig i ögonen.

Jag känner en klump i magen, undrar vad kvinnan tänker.

Hon beställer en påse havrekakor och snabbare än kvickt är hon ute från caféet igen.

Jag suckar tungt.

•••

Roseana och Valter sitter bredvid varandra i soffan. Det var länge sen de pratade med varandra. Valter försöker röra hennes kind, men Roseana ryggar tillbaka.

– Vi måste prata om det här älskling. Det kommer aldrig att fungera annars...

Hon sitter tyst, svarar inte.

– Men snälla du. Vi måste verkligen prata, både för vår skull och Linas.

Valter känner sig maktlös. Han vet inte vad han ska säga eller göra för att få sin fru att lyssna och förstå. De behöver prata igenom allting innan Lina kommer hem.

Han tar sin frus hand. Smeker hennes fingertoppar. Ingen respons, inte ens en blick. Efter en stunds tystnad reser Roseana på sig.

– Vart ska du älskling?

Hon svarar inte utan går in i sovrummet och stänger dörren. Valter sitter ensam kvar i soffan. Han drar tröjärmén under ögonen, känner tårarna komma. Han brukar inte gråta, men nu fanns det inget stopp.

Jag går på gatan, det är mörkt ute. Människorna i husen jag går förbi sitter och äter. De är tillsammans, en hel familj. De skrattar och skojar. Några har tända ljus på bordet, andra sitter framför tv:n.

Jag tänker tillbaka på tiden då min familj hade det så bra, vi var lyckliga. Det känns som det var flera år sen. Olyckan har fått tiden att gå så fort, det tidigare livet känns som ett minne blott.

Det enda man kan tänka på nu är att orka vakna upp på morgonen, varje dag behöver jag någonting nytt att tänka på. Annars skulle jag aldrig orka med vardagen.

Jag stannar framför vårt hus. Det lyser en lampa i köket, annars är det släckt. Tårarna bränner i ögonen, varför blev det så här?

Dörren är upplåst, jag går sakta in. Huset känns kallt och tomt.

I köket ser jag pappa, han sitter där och stirrar ut igenom fönstret. Kanske såg han mig komma där på gatan.

Jag hänger av mig jackan, låter vantar och mössa träffa golvet. Det är en kylig kväll, säkert några minusgrader.

– Hej gumman. Hur har du haft det på jobbet?

Jag sätter mig mitt emot, lutar armbågarna mot bordet medan jag funderar på ett bra svar. Våra ögon möts och mina tårar kan inte hållas kvar. Jag snyftar samtidigt som jag försöker berätta om min dag.

– Det har varit så fruktansvärt jobbigt. Alla tittar på mig i smyg, men undviker ögonkontakt. Mona är snäll men hon vill inte ha mig där, alla hennes kunder försvinner. Snart kommer ingen att handla mer. Alla hatar mig!

Snyftandet fortsätter i storgråt.

Pappa byter snabbt plats, sätter sig bredvid mig. Hans varma händer stryker min kind, torkar bort tårarna.

– Jag förstår att det måste ha känts jobbigt Lina. Många vet inte hur de ska tackla en sådan här situation, det är därför de inte vågar ha ögonkontakt. Men det är deras problem. Du ska inte bry dig om dem.

– Jag vill inte gå tillbaka dit pappa, jag vill inte.

Jag lutar mitt huvud mot pappas starka axlar, känner tryggheten värma mig. Vi pratar en lång stund. När jag lugnat ner mig kokar pappa lite te.

När klockan har tickat in på småtimmarna måste vi båda sova. I morgon ska pappa ringa och få mig sjukskriven ett tag, jag vet att jag aldrig kommer att kunna jobba bland folk igen.

Pappa, underbara pappa. Vad skulle jag göra utan honom?

Sängen är kall, jag kryper ner under täcket och blundar.

Minnena från olyckan finns där bak i mitt huvud. Kommer fram när jag minst anar det. Jag ligger vaken många timmar innan kroppen är så utmattad att tankarna inte kan hålla sig kvar.

En orolig sömn väntar mig. En bitande känsla av att någonting jobbigt snart kommer att hända, någonting jag själv inte kan styra över.

Det börjar bli sent nu. Eva har hängt fram sina kläder för morgondagen. Innan begravningen i morgon ska hon handla lite blommor, rosor. Sara älskade rosor, speciellt vita och röda.

Rolf har inte svarat på hennes brev. Hon är tacksam för det, vill inte veta av honom. Kanske har brevet inte kommit fram, kanske har det. Dyker han upp på begravningen imorgon så gör han det, då får hon ta hand om det då. Nu är det Sara hon ska koncentrera sig på.

Eva ser sig om i sitt hus, känner ensamheten krypa sig på. Hon ser mot Saras dörr, den är stängd. Hon orkar inte gå in där, hon måste bli starkare först.

Hon känner tyngden trycka på hennes bröst, känner hungern i magen. Men hon vill inte äta, då mår hon bara illa. I stället släcker hon ner och går in mot sovrummet. En kall säng möter henne där.

Hon kryper ner under täcket, tittar på sin vackra dotter som står inramad i ett fotografi på nattduksbordet. Eva smeker kortet, ler mot sin underbara Sara. Hon tar fotografiet i sin hand, lägger det mot sitt bröst. Hon somnar tyst och lugnt.

Begravning

Eva Lanner står utanför kyrkan. Hon har en svart lång klänning, svart kapp och svart hatt med lite nät för ansiktet. I hennes hand finns en bukett röda och vita rosor.

Hon är ensam, tittar sig omkring över kyrkogården. En grupp människor, alla klädda i svart går längre ner på gatan. Hon följer dem med blicken, försöker placera dem i sitt minne. Det är Saras lärare, några klasskamrater med föräldrar och några av Evas arbetskamrater.

Jakob, Evas chef, går där ibland dem. Han ser väldigt ledsen ut, han håller i en bukett rosor.

De andra har också med sig blommor, alla ser väldigt sorgsna ut. De närmar sig Eva, vinkar försiktigt åt hennes håll. Hon försöker le tillbaka, men det blir bara stramt och dumt.

Det är Inger, Saras lärare, som först kommer fram, hon kramar om Eva.

– Vi beklagar sorgen.

Allt eftersom kommer resten av människoskaran fram, kramar om Eva och beklagar. Jakob smeker Evas kind, lägger armen runt hennes midja. De går sedan tillsammans in i kyrkan när klockorna ringer.

Kyrkan är vacker, taket är högt och pryds med underbara målningar. Musik hörs, det är någon som spelar orgel. Det är en vacker melodi. Längst fram står kistan. Den är elfenbensvit och pryds av ett stort fotografi på Sara.

Det är ett alldeles nytaget foto, Sara ler med hela ansiktet och hennes ljusa hår hänger prydligt nedför axlarna. Hennes blåa ögon lyser av glädje.

Värmen från fotografiet skulle få änglarna att gråta. Runt omkring kistan står ljusstakar med levande ljus, som symboliserar liv.

De röda rosorna som Eva valt står prydligt i vaser vid kistan, några buketter ligger även ovanpå. Det är underbart vackert.

Eva står där mitt i gången, hon sträcker sig efter Sara. Försöker nå till kistan och fotografiet. Tårarna rinner längs hennes bleka kinder.

Jakob tar Evas hand, går tillsammans med henne fram till kistan.

Där framme står prästen, han är ung. Hans mörka ögon ser sorgsna ut. Han håller en bibel i handen. När Eva och Jakob går emot kistan, går prästen emot dem.

Han tar i hand och hjälper Eva sista biten fram till kistan.

Jakob sätter sig ner i en av bänkraderna, låter Eva följa med prästen fram.

Hon smeker kistan med sina rynkiga händer, släpper inte fotografiet med blicken.

– Åh Sara. Jag älskar dig så mycket. Jag älskar dig och saknar dig så mycket...

Hon kysser fotografiet, torkar sina tårar. Prästen hjälper henne till sin plats på första bänkraden.

Björn Hedströms låt "Änglarnas tid" spelas. Den låten har Eva själv valt, hon tycker den är fin, handlar om änglar. Hennes dotter är en ängel nu, så låten är speciell.

Musiken fyller kyrkan med ännu mer värme, orden fångas in i varje människas hjärta och lämnar ett litet avtryck. Något de aldrig kommer att glömma.

*”Vinternatt över jorden,
Stjärnor strålar över ensamma själar,
Över barn i trygghetens hus.
Jag tror på människans godbet,
Jag tror på änglarnas tid.
Jag har en tro på att himlen tar vid,
Jag tror att kärleken är det största,
Det sista och det första som gör att alla finner frid.
Änglarnas tid...”*

Prästen fortsätter med en psalm. Alla sjunger med, Eva nynnar, hon kan inte texten. Tårarna rinner starkare från hennes ögon, hon snyftar. Låter händerna hålla upp ansiktet som tungt vill falla ner till golvet.

Ingrid som var Saras lärare ser hur Eva skakar och gråter i främsta bänkraden. Hon smyger tyst över golvet, sätter sig bredvid Eva. Hon tar henne i sina armar och vyssar, klappar hennes kind.

Ceremonin fortsätter i griftetal och bön. Eva gråter fortfarande, men känner sig tryggare med Ingrid där bredvid sig.

Prästen ber alla att resa på sig då överlåtelsen ska ske.

– I Guds den barmhärtiges namn överlämnar vi stoftet av Sara till gravens vila.

Han tecknar korstecknet över kistan och fortsätter sedan att läsa ur bibeln.

Eva ler mellan tårarna, försöker vara stark för Saras skull. Hon sitter nog däruppe i himlen och tittar ner, vakar över oss.

En ny psalm spelas och Eva sjunger med, denna gång kan hon texten. Prästen läser "Fader vår", församlingen ber tillsammans med honom.

Eva sluter ögonen när välsignelsen och nästa psalm spelas, hon låter musiken och orden smeka hennes kind. Lugnet sprids inom henne.

En ny sång spelas, den är väldigt vacker. Handlar om gröna ängar, sol och allting vackert. Det är nog paradiset.

Prästen kommer fram till Eva, tar hennes hand och viskar att kistan ska bäras ut. Under orgelmusik går Eva först efter de som bär kistan, efter kommer Ingrid och de andra. Jakob går sist med sitt huvud nerböjd.

Det regnar ingenting ute nu och det är alldeles vindstill. Bakom träden skymtar solen. Eva ler, känner värmen mot ansiktet.

Saras klasskamrat Sofie kommer fram, kramar Evas hand. Hon är rödgråten och ser väldigt ledsen ut. Hon säger ingenting, bara går där bredvid Eva.

De närmar sig gravarna, längre bort finns en tom grav. Där ska Saras kista ligga.

Kistan är redo att sänkas ner i graven. Det finns ännu ingen gravsten, men ett litet kors i trä finns där så länge.

Hon vet att det är nu hon ska ta farväl, hon går fram emot graven. Tittar ner i mörkret. Solen lyser fortfarande på himlen, starkare och starkare. Molnen skjuts åt sidan och det blir en underbar höstdag.

Evas ögon tåras när hon kastar ner några rosor i graven, de träffar kistan och lyser i rött och vitt innan de försvinner ner i mörkret.

Prästen läser slutbönen. Eva står där i tystnad, lyssnar på orden. Hon tittar mot graven och pressar ihop sina händer.

Eva inser att sorgearbetet kommer att fortsätta väldigt länge. Det värker i hennes hjärta och själ, ögonen är röda av gråt. Hon lägger resten av blommorna bredvid graven och vänder sig sedan om.

Hon går ensam därifrån, känner församlingens blickar bränna i ryggen. Klockorna ringer, solen försvinner in bakom molnen igen.

Sara är död.

Verkligheten kommer ikapp

Jag har länge vetat att brevet skulle dimpa ner i brevlådan en vacker dag. Men jag har förskjutit det så länge att jag fick en chock när det väl låg där.

Det är fortfarande ett isande höstväder som nu hållit i sig i flera veckor med regn och kalla nätter. Det är likadant idag. Jag erbjöd mig att hämta posten åt pappa.

Regnjackan blir snabbt fuktig när jag springer ut i ovädret. Vår vita brevlåda känns längre bort än vanligt när jag springer över grusgången.

Jag stirrar mot uppfarten till garaget, där är det tomt. Det har varit tomt där länge nu, förr var det platsen för min bil. Jag vet fortfarande inte var den finns, kanske är den kvar hos polisen för teknisk undersökning eller så är den skrotad. Egentligen bryr jag mig inte speciellt mycket, jag kommer nog aldrig köra bil igen. Och gör jag någon gång det igen blir det inte i den bilen, det vet jag. Smärtan och sorgen är för tung, att då bli påmind varje dag gör inte saken bättre.

Varken mamma eller pappa hade frågat om bilen heller, inte ens nämnt den. Kanske såg de det som ett slags straff.

För någon vecka sedan besökte polisen mig, det var en stor karl med breda axlar och grov mustasch. Han ställde frågor om olyckskvällen. Samtalet gick ganska snabbt, jag kommer knappt ihåg vad vi pratade om. Jag förträngde det så fort polismannen gått ut igenom dörren.

Pappa var med under samtalet, men han hade inte så mycket att tillägga. Mamma däremot höll sig på så långt avstånd som möjligt.

Jag och mamma har fortfarande inte någon kontakt, i alla fall inte en normal kontakt som en mor och dotter ska ha. Hon kan inte förlåta mig som pappa gjort.

Vi kan prata med varandra, men då handlar det bara om vardagliga konversationer som vädret, maten eller tv-program. Hon vill inte diskutera sin dotters förskräckliga misstag.

Jag öppnar brevlådans lock och lyfter upp breven och reklamerna snabbt, utan att titta. Jag springer sedan tillbaka in mot huset med regnet piskande i ansiktet.

Ytterkläderna hänger jag upp på kroken, skorna får stå på dörrmattan. Jag kliver in i köket, där sitter fortfarande mamma och pappa. Det blev en sen frukost idag.

Pappa tar posten och börjar sprätta upp kuverten. Det mesta är räkningar. Men under en telefonräkning ligger något annat, ett stort brunt kuvert med mitt namn på.

Jag drar djupt efter andan, förstår på en gång vad det är.

Tankarna och mardrömmarna har aldrig försvunnit, men jag har försökt så gått det går att gå vidare.

Jag har nog hoppats, innerst inne, att de glömt bort mig.

Att rättegången aldrig skulle bli verklighet.

Men nu är verkligheten här, i vårt kök. Allting har kommit ifatt mig.

Mamma och pappa sitter där tysta, de tittar inte ens på mig. Vi förstår alla vad som kommer att vänta oss.

Jag fryser, vill bara krypa ner under mitt täcke och sova. Aldrig mer vakna igen.

Det är tyst en lång stund men till slut sprättar jag ändå upp kuvertet. Jag kan inte vänta med det längre. Jag ögnar snabbt igenom, slänger brevet på bordet och går ut i vardagsrummet.

Brasan är tänd, jag sätter mig där. Värmer mina kalla

händer och försöker slå bort tankarna som envisas med att hålla sig kvar.

Pappa kommer ut till mig med brevet i sin hand. Han kramar om mig, kysser min panna.

– Nu är det snart över Lina. Allt kommer att bli bra igen.

Jag vet själv att det är lögn. Det är inte rättegången som är skrämmande, utan straffet. Tänk om det blir fängelse?

Jag kommer att få träffa offrets familj, hur kommer de att reagera?

Pappa håller min hand, lägger sedan brevet på golvet intill mig. Hur ska jag orka med rättegången?

Eva Lanner har fått beskedet nu. Det kommer att bli en rättegång. Hon har fått både tid och datum hemskickat i brevlådan. Det känns otroligt tungt samtidigt som en lättnad svävar inom henne.

Det är viktigt att personen får sitt straff, det är viktigt för båda parterna. En sådan här sak får inte gå förbi ostraffat. Eva har förlorat sin dotter, det finns inget värre. Livet går inte att trolla tillbaka, man måste stå för konsekvenserna.

Eva går ut i köket, hon behöver äta lite.
Om fyra dagar är det dags...

Rättegång

Att förbereda sig för en rättegång är nog lika svårt som att förbereda sig för ett prov som man inte vet vad det ska handla om. Så mycket tankar som snurrat i mitt huvud, de senaste fyra dagarna har känts som världens helvete. Mamma hade sagt redan från början att hon inte ville följa med, hon hade fullt upp med att överhuvudtaget orka gå till jobbet.

Jag har följt artiklarna i tidningen om mitt fall. Innan hade pappa eldat upp tidning efter tidning som kom, men nu har jag satt ett stopp för det. Man kan inte rymma från sina handlingar, det som gjort är gjort.

Pappa fick mig sjukskriven i två månader till att börja med. Det kändes underbart när jag först fick reda på det. Men samtidigt är det väldigt jobbigt, att inte kunna arbeta. Ibland går jag ut en stund, en sväng till affären eller bara en promenad neråt gatan. Jag behöver komma ut, luften får mig att må bättre. Men att vistas ute en stund slutar alltid i tårar eftersom folk stirrar på mig, hälsar inte utan bara stirrar. Tänk om blickar kunde döda.

Men nu är det dags. Pappa låter mig kliva ur bilen först. Den första snön kom idag, väldigt tidigt. Visst är det slutet på november och alla har säkert börjat köpa julklappar, men jag tycker ändå det är för tidigt.

Pappa larmar bilen och tar mig under armen, han är mitt enda stöd.

Vi går tyst över gatorna i stan. Affärerna har inte öppnat ännu och det är inte mycket folk i rörelse.

Längre fram på gatan står en polisbil, jag saktar ner farten, blundar och tar några djupa andetag.

– Vi klarar det här Lina. Snart är det över.

Pappas ord hörs långt borta.

Porten som leder in till tingsrätten är stängd. Pappa öppnar den med ett snabbt ryck och håller upp den. Jag står tyst en stund, ser in i lokalen. Längre fram sitter en kvinna, hon är ensam.

Pappa ger mig en lätt knuff och med en smäll slår porten igen bakom oss.

Kvinnan långt borta reagerar på ljudet och tittar mot oss. Jag känner en hård klump i halsen. Det känns som hon ser igenom mig, som hon rannsakar min själ. Mitt hjärta bultar hårt i bröstet, en bitande känsla av obehag finns där.

Eva Lanner sitter tyst. Hon är inne på tingsrätten nu. Med blandade känslor tog hon sig dit. Orkade inte ta någon buss utan gick istället.

Varje dag har hon suttit vid sin älskade dotters grav och pratat med henne. Varje dag har hon köpt en bukett röda och vita rosor som hon pryddigt lagt på graven. Idag hade det kommit snö, Eva borstade noggrant bort allting så gravstenen syntes igen. Hon läste texten om och om igen.

Idag är det rättegång. Eva funderar på hur människan ser ut som gjort detta, orsakat så mycket lidande.

Eva sitter på en bänk innanför tingsrättens väggar. Hon har pratat lite kort med sin åklagare, men det finns inte så mycket att säga. Människan som körde ihjäl Sara kommer att dömas, det finns så mycket bevis.

Snart är det dags, rättegången ska börja kl 10.00.

Plötsligt hör hon porten in till tingsrätten öppnas och

stängas. Hon ser bort mot ingången. En stor karl går först, bakom honom går en ung tjej. Hon går väldigt böjt och hon ser rädd ut.

Eva ser på henne, släpper inte blicken. Hon vet att det här är mördaren, den som dödade Sara.

En kvinnlig röst hörs igenom högtalarna.

– Fall B457-09, hålls i sal 4.

Eva reser på sig, men släpper inte blicken från tjejen. Hon står där, följer hennes rörelser, granskar hennes ansikte. Evas åklagare gör sig synlig bakom dörren, visar henne in i salen. De sätter sig bredvid varandra längst bort. In kommer det fler människor. Några sätter sig på åhörarbänkarna för att lyssna på rättegången.

Jag ser hur kvinnan går in i rättssalen samtidigt som mitt fall ropas upp i högtalarna. Pappa går tätt bredvid mig, håller armen runt mina axlar. Några kameror och ett tv-team följer mig med blicken, jag höjer upp armen för mitt ansikte, vill inte bli filmad.

Vi går tillsammans med min försvarsadvokat in i salen där det redan sitter många människor. Kvinnan sitter där, jag ser mot henne.

När vi har satt oss ner viskar jag några snabba ord till min advokat som sitter bredvid. Jag vet redan svaret men behöver få det bekräftat, han nickar.

– Ja, det är offrets mamma.

Jag sväljer några gånger, låter blicken falla ner i skrivbordet framför.

Då är det igång.

Ordförande kontrollerar att alla som kallats till min rättegång är där. De som är kallade som vittnen måste vänta utanför för att de inte ska bli påverkade av det som sägs under rättegången.

Åklagaren är en stor och kraftig man, han sitter där bredvid kvinnan och ser beskyddande ut. Han pratar långsamt och tydligt.

– Jag begär att tingsrätten ska döma den tilltalade för dråp och grovt rattfylleri med anledning av olyckan den 8 oktober.

Jag sväljer några gånger, känner mig stel och öm i kroppen. Dråp, det är nästan som mord.

Ordföranden vrider på sig i sin stol och fäster blicken mot mig.

– Erkänner eller förnekar du brott?

Jag funderar några sekunder, ser bort mot kvinnan i andra änden av salen. Hon ser så ledsen ut. Jag rannsakar mig själv, vet att jag måste erkänna. Jag har gjort ett stort misstag!

– Ja, jag erkänner. Det svider i mina ögon, tårarna är inte långt borta nu.

Rättegången fortsätter, nu är det åklagaren som talar igen. Han förklarar hur han anser att brottet gått till, samtidigt som han visar upp bevisen. Han bläddrar i olika papper och visar att det finns provtagningar som bevisar att jag kört rattfull.

Jag lyssnar på bevisen som är tydliga, jag fanns där, jag satt i bilen som kört ihjäl en liten tjej.

Jag vet själv att det var jag, det finns inga undanflykter.

Kvinnan börjar prata, berättar vad hon gjorde under kvällen. Jag sitter tyst och lyssnar, försöker att hålla tårarna inne. Skulden kväver mig nästan när jag hör hennes berättelse.

Ordföranden vänder sig mot mig efter en stund och ber mig att berätta vad jag anser har hänt och att jag sedan

svarar på de frågor som kommer att ställas.

Jag nickar och harklar mig.

– Jag såg henne inte. Plötsligt var hon där, träffade bilrutan. Det gick så fort, jag minns inte ens att jag korsade det där övergångsstället.

Det var så mycket ljud, det smällde till ordentligt. Jag minns att jag bromsade kraftigt, det gjorde ont i benet. Men då var det för sent.

Jag såg henne ligga där genom backspegeln. Det var inte meningen, jag trodde jag skulle klara av det. Jag trodde inte jag var så påverkad.

Alla sitter tysta, lyssnar på mig.

Jag har ingen bra förklaring, inget bra svar. Jag gjorde mitt livs största misstag, jag satte mig i bilen och körde rattfull, jag dödade en annan människa.

Rättegången fortsätter, jag sitter alldeles mållös. Det känns som om all luft har gått ur mig. Skulden bränner och sticker i min kropp, hjärtat värker vid varje slag. Tankarna tar mig tillbaka till den där kvällen.

Ett vittne kallas in i salen. Det är en ung tjej, säkert i min ålder som avlägger eden innan hon sätter sig ner i stolen.

Det var hon som ringde larmcentralen den lördagskvällen, hon och hennes vänner skulle gå ut på "Aurora" de också. De stod utanför och såg när bilen körde på Sara.

Hon berättar att Sara gick över ett obevakat övergångsställe, hon gick lugnt och stilla.

Hade en påse i handen. När hon precis passerade övergångsstället så kom det en mörk bil i rätt hög hastighet. Sen smällde det bara.

De vågade inte gå fram till kroppen utan ringde istället larmcentralen.

Jag ser på tjejen, hon ser nervös ut. Förmodligen blev hon väldigt skakad av att se olyckan. Kanske kommer hon också aldrig att glömma den hemska kvällen.

Allting som rör mitt mål och mitt brott är behandlat. Nu går vi igenom mina personliga förhållanden, om jag har barn osv. Jag berättar lite kort om mina inkomster och om jag har några skulder.

Pappa blir ombedd att även han berätta om mitt liv.

Nu är det nästan över. Åklagaren kör sin sammanfattning nu om vad han anser har kommit fram under rättegången om brottet och vilket straff han tycker jag ska få.

Min försvarsadvokat som tidigare suttit ganska tyst berättar vad han tycker. Han vill att straffet ska bli samhällstjänst och böter för rattfylleri.

Jag ser hans rörelser svagt i ögonvrån när han pratar. Jag stirrar ner i bordet, nyper mig lite i armen. Tänk om man kunde få vakna nu och förstå att allt bara är en ond dröm...

Vi sitter i bilen nu, jag och pappa. Han håller hårt i min hand, han har gråtit mycket. Jag känner mig tom, förstår inte riktigt vad som har hänt. Straffet blev ett år i fängelse för rattfylleri och vållande till annans död. Pappa har svårt att förstå att hans enda dotter ska in i fängelset.

Jag vet inte vad jag ska känna längre, allting är bara tomt och tyst.

Undrar vad mamma ska säga där hemma, hon sitter säkert

och väntar på oss nu. Hon ville inte följa med, kanske hade hon brutit ihop då.

Det är kallt ute och kylan stretar sig in i bilen, jag ber pappa starta bilen så vi kan få in lite värme. Men han sitter bara där orörlig som om han inte hört vad jag sa.

Jag sitter tyst en lång stund, kramar pappas hand. Efter en stund, säkert tio minuter vaknar han till liv igen och startar bilen.

Utan ett ord åker vi iväg, nu ska vi hem.

Eva var riktigt spänd och nervös när domen kom. Självklart hade det varit en stor besvikelse om inte straffet hade blivit fängelse, men samtidigt fanns där en besvikelse över det korta straffet.

Den här tjejen har ändå dödat hennes dotter, ett år i fängelse är inte mycket. Eva kommer aldrig mer att få se sin dotter igen...

Nu är rättegången över, Eva måste nu försöka ordna upp sin vardag. Hon måste försöka komma tillbaka till sitt arbete och få rutin i sitt liv igen. Saknaden kommer alltid att finnas där.

Det kommer att bli en fruktansvärd ensamhet, ett stort hål som aldrig kommer att fyllas igen.

Farväl

Eva Lanner kunde inte komma tillbaka till sitt arbete igen. Hon är nu förtidspensionerad för svåra depressioner. Hon har haft det väldigt svårt att hitta tillbaka till lyckan. Till sin hjälp har hon sjukhusprästen Anders och Ingrid. Hon och Jakob, hennes chef träffades ofta för att prata. Hon vet att han finns där. Ingen av dem släppte kontakten med henne, fanns där dygnet runt om hon behövde prata.

Jakob kom ofta över med nylagad mat i ungsformar eller med kakor i små burkar. Ibland sov han över, höll sina starka armar om Eva. De träffas fortfarande.

Hon fick hjälp att sälja sitt hus, plocka i ordning Saras saker. I en ny lägenhet bor hon nu. En trea, ett rum tillhör Sara. Där finns fotografier och alla hennes saker.

Långa stunder på dagarna sitter Eva där, försöker göra Sara levande. Hennes sorg går inte att trösta, går inte att stryka ur hennes liv.

Hon besöker Sara ofta, vid graven. Tänder ljus, köper nya blommor.

Det är otroligt svårt att förlora någon som funnits i ens liv i så många år. Saknaden är otroligt stark.

Varför hände detta oss? Vad hade Sara gjort för ont? Det är tankar som ofta cirkulerar hos Eva. Frågor som inte kan få ett svar. Allting är så onödigt. Så mycket lidande.

Det händer så ofta, splittrar sönder familjer. Vardagen blir sig aldrig lik igen. Ibland kan det gå flera veckor för Eva utan att hon gör någonting. Hon glömmer ofta bort vilket datum det är och vad klockan är.

Men någonting får henne att orka varje dag, någonting drar henne upp ur sängen. Kanske är det känslan av att inte vilja ge upp, kanske är det ett sätt att hedra Sara, att fortsätta leva.

Kanske sitter Sara där uppe i himlen på ett litet moln och tittar ner på Eva, följer varje steg.

Men ingenting kan göra henne levande igen. Om hon finns där uppe någonstans är hon Guds vackraste ängel.

Underbara Sara, jag saknar dig...

Jag finns här fortfarande, i alla fall några dagar. Snart ska jag sona mitt brott, fängelset närmar sig.

Jag och min familj bor fortfarande kvar, pappa jobbar på sitt jobb och mamma på sitt.

Min sjukskrivning från jobbet är kvar, man kan väl nästan säga att jag är uppsagd därifrån. Jag kommer aldrig tillbaka dit igen. Nu är det tankarna på fängelset som tar alla mina krafter. Ett år av mitt liv kommer jag att sitta där, har jag tur kommer jag ut tidigare. Men samtidigt vill jag ändå avtjäna mitt straff.

Mamma och jag har fortfarande inte hittat tillbaka till varandra. Hon pratar knappt med pappa heller, vi har blivit en splittrad familj.

Mina vänner hörde aldrig av sig, den kontakten är bruten.

Alla stirrar fortfarande på mig när jag går ut, därför försöker jag att hålla mig inne så mycket det går.

Livet har tagit en fruktansvärd vändning, något som jag vet kunde stoppas. Hade jag aldrig kört bil rattfull hade detta aldrig behövt hända. Jag har förstört livet för mig själv och för så många andra.

Tillsammans med pappa har vi kollat upp var Saras gravsten finns. Jag vågade aldrig prata med Eva, kommer nog aldrig att göra det. Vad jag än säger så kommer det att låta fel.

Vi är på väg till kyrkogården nu. Det snöar ganska kraftigt idag. Pappa låter mig gå ensam ut bland gravstenarna.

Jag går där länge, läser på stenarna. Till slut ser jag stenen, den är vacker. Saras namn står där. Jag sopar bort lite snö från gravstenen och sätter mig på huk. Jag har med mig en liten bukett med blommor, lägger den framför.

Jag sitter där länge, låter tankarna rulla tillbaka till den kvällen då jag dödade henne.

Förlåt mig...

Tårarna rinner på min kind. Jag reser sakta på mig, går tillbaka mot bilen. Känslorna borrar sig in i min själ, lämnar brännmärken och smärta till mitt lidande.

Ensam står jag här. Med döden på mitt samvete. Känslorna och tankarna finns där, hela tiden. Jag försöker förlåta mig själv men jag vet att jag aldrig kommer att göra det...

Diskussionsfrågor

- Hur hade du gjort om du var Lina och kompisarna hade tjatat?
- Har du varit med om en liknande situation?
- Hur borde kompisarna ha agerat?
- Hur tror du att Linas framtid ser ut?
- Hur hade du gjort om du var med någon som tänkte köra rattfull?
Är det svårt att säga nej i en sån här situation? Vilka argument kan man använda?
- Om din kompis skulle köra på fyllan, tror du att din relation till honom/henne skulle förändras då? Hur?
- Vad kan man göra för att undvika rattfylla, exempelvis efter en fest?
- Många gör inte tillräckligt mycket för att stoppa sina kompisar från att köra rattfulla eller att åka med någon som kör rattfull. Varför, tror du?
- Tänk dig att du precis nu överlägger med dig själv om du ska ta bilen, fast du är påverkad. Det är det enklaste sättet just nu för dig att ta dig hem. Överlägger du med dig själv om vilka konsekvenser det kan få? Är det värsta scenariot att du kan bli tagen för rattfylla, eller är det att du kan köra ihjäl någon? Eller ser du fördelen av att snabbt komma hem?

Förslag till lektionsupplägg:

Dela in gruppen i sex smågrupper där ungdomarna får tänka sig in i sex personer ur boken; Lina, Camilla, Linas mamma Roseana, Linas pappa Walter, Jonas samt Saras mamma Eva.

Efter diskussioner i smågrupper, låt dem berätta/ta ställning till de olika personernas handlande, hur skulle de ha gjort i deras situation, skulle de handlat annorlunda osv.

Tack till:

Lars-Göran Johansson

Patologen på USÖ i Örebro

Jesper Söderlund

Begravningsbyrå Fonus i Örebro

Bengt Forsberg

Vägverket Mälardalen

Bernt Larsson

Trafikpolischef i Örebro

Hasse Svensson

Polis i Örebro

Marie Bergendahl

Som förlorat sin lillebror i en rattfylleriolycka

Ellinor Mallaleui

Handledare och lärare på Rudbecksskolan i Örebro

Samt familj och vänner som varit ett stort stöd.